

Yrjö Jylhän katu

Rimminkatu

19

Hirvikatu

10

PISPALAINEN

2. 2015

Pispalan valtatie

Varronkatu

Moreenikatu

35b

Tahmelankatu

Mäkikatu

24

Ansiokatu

2

Provastinkatu

Harjunpää

5

8

Haulikatu

Vallikatu

12

Mäkikatu

Provastinkatu

Kaikkien Pispalalaisten olohuone.

TIETOVISAT
ke klo 19.07

HUUTOVISAT
la klo 15.00

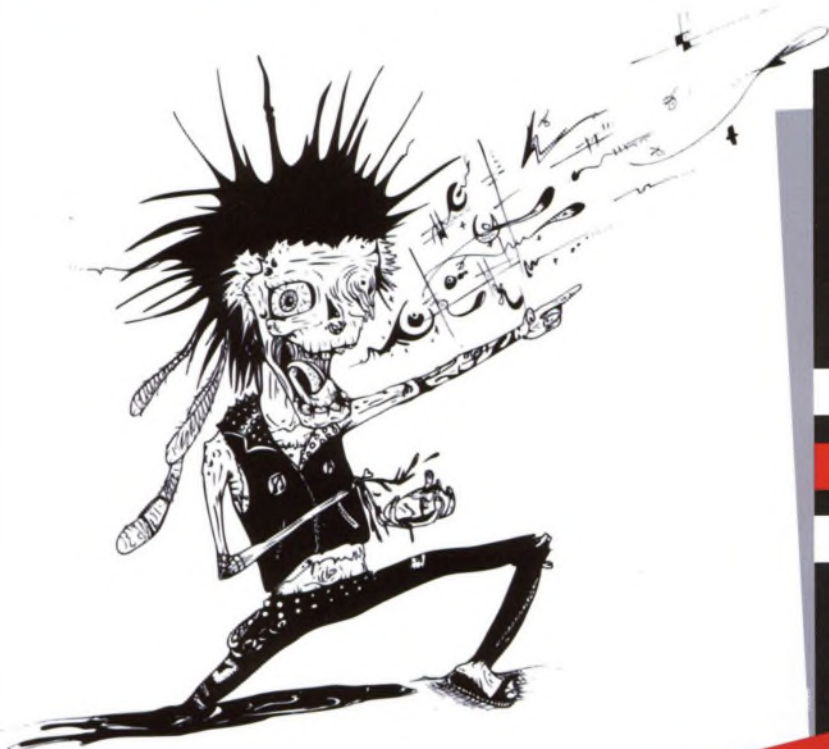
LIVEMUSAA
VIIKON-
LOPPUISIN

*Kurkkaa lisää
facebookista.*

*Soitinyhtyeistä ja hyvästä tunnelmasta pitäville ihmisille.
Tahmelan viertotie 2, p. 222 3353, ark. 15-24, la 12-01, su 12-23*

VASTAVIRTA~KLUBI

Avoinna:

Ma-Pe 15-02

La-Su 12-02

Tietokilpailu joka tiistai klo 21.30

Bingo joka keskiviikko klo 21.00

Bänditiedot: www.vastavirta.net

www.vastavirta.net | Pispalan valtatie 39 | Tampere

Toimitus

Päätoimittaja

Jari Niemelä

jari.niemela2@saunalahti.fi

Toimituspäällikkö

Jyri Lehtimäki

jiyri.lehtimaki@gmail.com

+ lukuisat kirjoittajat
ja kuvaajat

Myynti

Sakari Turpeinen

sakari.turpeinen@ylovarasto.fi

Marita Sandt

marita.sandt@gmail.com

Kannen kuva

Teemu Tuominen

ja Jarno Heinonen

Taitto

Alper Sevgör

Painopaikka

Hämeen Kirjapaino Oy

Painosmäärä

5500

Julkaisija

Pispalan kumppanuus ry

Jakelu

Suur-Pispalan alue

Pispalan verkkosivut

www.pispala.fi

Pispalalainen verkossa

pispala.fi/pispalalainen

facebook.com/pispalalainen

Toimitus

Pispalan kirjastotalo

Tahmelankatu 14

33240 Tampere

puh. 03 223 9654

pispalalainen@gmail.com

Seuraava numero ilmestyy

22.4.2016

Toimitus ottaa vastaan aineistoa,
juttuvinkkejä ja palautetta.

pispalalainen@gmail.com

ELÄMÄ, KULTTUURI JA KAIKEN KESKELLÄ PISPALA

Elämästä, elämästä, yrittämisestä ja muistoista on syntynyt Pispalalainen. Samoista aineista on syntynyt harjun suurin yksittäinen uutinen eli Pispalan Radio on saanut ohjelmistotoimiluvan.

Oma lehti, oma radio ja mitä seuraavaksi?

Nykyään miltei kaikki on mahdollista internetiä ja sosiaalista mediaa hyödyntäen. Olisiko seuraavana vuorossa Pispalan TV? Olennaisempaa kai tässä kohtaa olisi kysyä: puhummeko mäellä hiljaa keskenämme vai annammeko viestin kulkeutua yli harjun aina Hangosta Petsamoon ja vielä pidemmälle?

Mikä sitten on viestimme?

Pispalaan ja Pispalalaiseen sopisi jotenkin näin. Elämä ilman taidetta ja kulttuuria on kuin pimeässä syysaamussa nautittu haalea aamupuuro ilman voita, suolaa ja sokeria. Laitetaan siis valot päälle ja isketään sekaan ripaus suolaa, hedelmiä ja hunajaa, niin sadan vuoden päästä muistoissamme on koulu, Virta ja?

Jyri Lehtimäki
toimituspäällikkö

Tässä lehdessä muun muuassa

- 6 Pispalan Radio
- 12 Tavallista elämää etsimässä
- 16 Tiitu Takalo
- 20 4 Vuodenaikaa
- 24 Ekonomista mediatyöläiseksi
- 33 Pyöräpaja
- 34 Etsivä nuorisotyö
- 36 Joni Ahonen
- 38 Tarmo Paunu
- 40 Amurin suutari
- 42 Ilse Lahdenpohja ja PirkkaClean Oy
- 44 Olavi Virta muistoissa
- 48 Ari Johansson 60v.
- 50 Achtuban retkikunta

4041 0209
Painotuote

ClimateCalc CC-000025/FI

HÄMEEN KIRJAPAINO OY

Ravintola Säteen ja Kahvilan Annan herkut lähellä sinua.

Poikkea herkuttelemaan kahvilaan tai
syömään maittäva lounas!

Tutustu joulutarjoiluihimme varala.fi ja
vara juuri teille sopiva kokonaisuus
myyntipalvelustamme 03 2631 211.

Ilmoittautumiset kevään kursseille ovat myös alkaneet
tutustu kurssitarjontaan nettisivuillamme.

Varalan Urheiluopisto

Varalankatu 36, 33240 TAMPERE, p. 03 2631 111
info@varala.fi, varala.fi, @varalaoofficial, #varala

KITARAN JUHLAA VUODESTA 2005

TGF8

TAMPERE GUITAR FESTIVAL

4.-12.6.2016

WWW.TGF.FI

MUSIIKKITEEMI

Musiikkikoulu & Guitar Shop

TAITEEN PERUSOPETUSTA AMMATTITAITADILLA

• Akustiset kitarat	• Rummut ja
• Sähkökitara	lyömäsoittimet
• Viulu	• Pispalan bändikoulu
• Piano	• Teoria

044 5633 949 🎵 WWW.MUSIIKKITEEMI.FI

HALUTAA VUOKRATA!

Tarjota vapautumassa olevia / vapaita
pieniä ja suuria tiloja Pispalan, Pyynikin,
Hyhkyn, Tahmelan ja Santalahden alueella.

Asunnoksi, ateljeeksi, toimistoksi,
verstaaksi, varastoksi, liiketilaksi;
neliömäärällä ei ole väliä.

KAIKKI HUOMIOIDAAN!

**PISPALAN
Kivijalka**

pispan.kivijalka@gmail.com

Kokonaan uusi taajuusalue käyttöön Tampereella Pispalan Radio sai toimiluvan

Pispalan Haulitornista on kieltämättä jyrkät maisemat. Radiotirehtöörin ovat useammankin kerran päässeet kipuamaan ylös asti asennustöiden merkeissä.

Viestintävirasto on myöntänyt nelivuotisen ohjelmistotoimiluvan tamperelaiselle Pispalan Radioyhdistys ry:lle. Yhdistyksen omistama Pispalan Radio on kuulunut vuoden 2015 mittaan taajuudella 99,5 MHz. Nyt myönnetty lupa koskee kahta taajuutta: 99,5 MHz (FM-alue) sekä 729 kHz (AM-alue).

Radion puuhamiehet **Jari Niemelä** ja **Pasi Komsio** vatsasyystäkinriemuissaan.

– Yksi tavoite on nyt maalissa. Seuraavaksi ryhdymme rakentamaan ohjelmistoja kummallekin taajuudelle. Aluksi tosin mennään molemmissa samalla konseptilla – Pispalan Radion kivijalka on edelleenkin 1920-50-lukujen tanssimusiikki ja iskelmä, lupaa radiotirehtööri Niemelä.

Pispalan Radio jatkaa marraskuun loppuun viimeisellä väliaikaisluvan pätkällään ja sulkeutuu sen jälkeen kuukaudeksi FM-aalloilla. Internetissä radio sen sijaan kuuluu koko ajan.

– Hengähdystauko tarvitaan ohjelmistojen, tuotantojen, sopimusten ynnä muun tekoon. Mutta sama meininki jatkuu sitten 2016 alusta: vanhaa tanssimusiikkia ja ihmisten puheita, sanoo Niemelä.

Pispalan Radio ei lähetä mainoksia. Tulovirtaa on kuitenkin synnyttävä ku-

lujen ja investointien verran. Tässä radiomiehet uskovat onnistuvansa myymällä ohjelma-aikaa esimerkiksi yhdistyksille ja yhteisöille.

Pispala ryntää rohkeasti AM-taajuudelle

Radiotirehtööri Pasi Komi valottaa, että AM-taajuudella tullaan kuulemaan Pispalan Radion perusohjelmiston lisäksi monenlaista muutakin uutta ja yllättävää. Suunnitelmia ei kuitenkaan sen koommin vielä paljasteta. Komi sen sijaan korostaa, että Pispalan Radioyhdistys on nyt aukumassa uria, sillä AM-taajuusalueella ei

Pispalan Radion tunnustaulu on Tahmelassa asuvan Maija Kanervan työ ”Pispalan pääskyet”. Taulua myydään radioyhdistyksen hyväksi.

Radion tekniikkaosaston mestari Pasi Komi testitunnelmissa. Radiotirehtöörin Komi ja Niemelä lähettävät jatkossa musiikkia ja puhetta myös AM-taajusalueella, jossa vuosikymmeniä ei Suomessa ole toiminut säännöllisesti.

Yksikään suomalainen radio ole säännöllisesti lähettänyt ohjelmistotoimiluvalla pitkiin aikoihin.

– Edellisistä keskiaaltoluvista on vuosikymmeniä. Radiotoiminta valtiollistettiin vuonna 1934, kun Yleisradio osti viimeisetkin radioyhdistysten asemat. Siitä näihin vuosiin asti ei ole ollut lainkaan säännöllistä toimiluvallista radiotoimintaa AM-alueella. Me jatkamme nyt siitä, mihin 81 vuotta sitten jäätin – palaamme takaisin juurillemme Tampereella, jossa säännöllinen suomalainen yleisradiotoiminta marraskuussa 1923 alkoi, sanoo Komi.

– AM-taajusalue on useimmille ihmisille tuntematon maasto. Radioista se kyllä löytyy, mutta eihän sitä kukaan kuuntele, kun ei siellä kukaan mitään lähetä. Pispalan Radion mukana asia muuttuu. On vain saatava tietoa eteenpäin, ja ilman muuta tiedotamme massiivisesti taajuudellamme 99,5 MHz, koska keskiaaltopuoli avautuu.

Tirehtöörin Komi ja Niemelä Haulitornin tontun talossa. Tonttu oli maaliskuussa 2015 matkoilla, kun torniin asennettiin radioantennia ja tarvittavia piuhoja.

Näillä vehkeillä ja läppärillä lähti radion ensimmäinen koelähetys viime keväänä. Sitten kalustoa on siunaantunut enemmänkin. Radioyhdistys järjesti elokuussa Rajaportin saunalla kansanjuhlan, jossa esiintyi muun muassa Hauli Bros Duo Kalle Alatalo ja Ari "Selkä" Pulkkinen (kuva: Sakari Partio). Pispalan Radion ensimmäinen toimiluvallinen kausi alkaa vuodenvaihteessa, ja lisää yleisötapatumia on luvassa suorina lähetyksinä.

Pispalan Radion antenni sojottaa Haulitornista kohti keskustaa. Kuva: Lasse Vuorenmaa.

Jos kaikki menee kaavailujen mukaan, taajuus 729 kHz tulee ennen pitkää olemaan varsin tiivis ja kiehtova kanava, vihaa Niemelä.

Vanha musiikki on pääasia

Radion nimi löytyi Niemelän mukaan helposti. Hetkeäkään ei uhrattu ajatusta englanninkieliselle nimelle.

– Olihan se nyt jotenkin selvää, kun kerran Pispalasta käsin toimitaan ja lähetyssantennimme sijaitsee Haulitornissa. Juttuosioissa keskitymme Pispalan, Tampereen, Pirkanmaan, Suomen ja koko maailman asioihin. Näkökulmamme on silti paikallinen. Mutta jos esimerkiksi ulkoavaruudesta sattuisi joku meitä tervehtimään, annamme oitis lähetyksikää korvauksetta, veistelee Niemelä.

Pilke silmäkulmassa myös on, kun hän toteaa Pispalan Radion soittavan "iänkaikkisen vanhaa musiikkia".

– Tämä meidän genremme on aika omanlaisensa. Suomessa ei ole toista radiota, joka soittaisi 24 tuntia vuorokaudessa tällaista musiikkia. Musiikkiskaalamme näiden vuosikymmenten sisällä on tosi laaja, eikä meillä ole soittoilistoja. Ensimmäistä kertaa saan puuhata sellaisen radion kanssa, jossa saan soittaa sitä musiikkia josta itse tykkään, kertoo Radio 957 -veteraani Niemelä. Hän tiivistää radionsaperuslinjan mottoon "Menneisyyden ääni jo vuodesta 2015!"

Teksti: Pekka Haapakoski
Kuvat: mm. Jari Niemelä

PISPALAN RADIO

PISPALA KUULUU KAIKILLE

99,5 MHz.

PISPALASTA KAJAHTAA!!

OLE KUULOLLA
99,5 MHz.

PISPALAN JOULUMARKKINAT

*Haulitehtaalla keskiviikkona 9. joulukuuta
klo 16.00-21.00*

MYyntipöydissä (25 kpl) MUUN MUASSA

käsitöitä, sisustustuotteita, tyynynpäällisiä, pannunalusia, villasukkia, neuleita, taidetta, hoitoöljyjä, kirjallisuutta ja musiikkia, saunatuotteita, satokauden tuotteita, yrttejä, puukoruja, lasitöitä, puu- ja punoskäsitöitä, Pispalan koulun kalentereita, Pispalan koulun 100-vuotiskirjaa ja Unelma Pispalasta -teosta (paikalla kirjailija Kristiina Harjula).

OHJELMASSA MUUN MUASSA

klo 18 Mikko Alatalo

klo 19 Pispalan Teatteri

*klo 20.30 Pyrokratia-tuliryhmä
(ulkona)*

KANSAN KEITTIÖ *myy soppaa
PUFFETISTA kahvia, virvokkeita jne.*

Auringon Tila
Kurpitsaliike ry
Kulttuuriyhdistys Moukari ja korttitalo ry
PAUhouse
Pispalan Asukasyhdistys ry
Pispalan Kirjastoyhdistys ry
Pispalan Kulttuuriyhdistys ry (Hirvitalo)
Pispalan Kumppanuus ry
Pispalan Kivijalka osuuskunta

Pispalan Moreeni ry
Pispalan Musiikkiyhdistys ry
Pispalan Saunayhdistys ry (Rajaportti)
Pispalan Teatteriyhdistys ry
Pispan koulun 5.lk
Rakennuskulttuurikeskus Piiru
Tampereen A-Kilta ry Tahmelan Monitoimitalo
Vastavirta-Klubi

Mukana myös monia käsityöläisiä

OSTAT TAI MYYT, MEILLE KANNATTAA SOITTA!

Tarjolla näköala-asuntoja Pyhäjärvelle!
Meille tulossa myyntiin arvokohteita!
Ole ensimmäisten joukossa!
Emme myöskään väheksy muuta myytävää!

PIENKERROSTALO, PISPALA

Pispalanportaat 19 A 3

2-3mh+oh+k+kh+s-tilat+2wc

Avara ja tasokas v.1991 valmistunut, ateljeehuoneisto, 143 m². vh 540 000 eur. 2-taso ratkaisu, johon käynti molemmista kerroksista. Neljän asunnon yhtiö, isolla omalla tontilla Pyhäjärvi näkymin. Puuvuorattu terästalo. Iso autotalli kahdelle autolle peräkkäin sekä varastohuone. Takka, 2-tariffinen sähkölämmitys, marmoriallat, ilmalämpöpumppu, edulliset asumiskustannukset. Lisätiedot ja esittelyt.

Seppo Kovala 0400 630188 ja Markku Jortikka 040 7716882. Kohdenumero 9823770

SEPPÖ KOVALA

Toimitusjohtaja, LKV
0400 630 188
seppo@kovala.com

MARKKU JORTIKKA

Partner
040 771 6882
markku.jortikka@kovala.com

SUOMEN PARASTA
PANKKIPALVELUA-
SE ON POP!

POP Pankki

Kurikan Osuuspankki

Lähellä ihmistä

Hämeenkatu 31, Tampere / P. 020 1645 050

Siurontie 45, Siuro / P. 020 1645 070

www.poppankki.fi/kurikka

Näytökset joulukuussa Pispalassa:

Klikkaa netissä:
www.teatterimukamas.com

Tiedustelut ja ryhmämyynti:
050 465 6285 tai myynti@teatterimukamas.com
Teatteri Mukamas, Pispalan valtatie 30, Tampere

lippu.fi + 0600 900 900

Tavallista elämää

etsimässä

Hyhkynlahden rannalla seisoo silminnähden onnellinen kolmihenkinen perhe. Perheen katseet ovat kääntyneet Saunasaaren suuntaan. Iltapäivän auringonpaiste lämmittää mukavasti muuten kylmää lokakuun päivää.

Danea löytää tutustakin paikasta jotain uutta hämmästeltyä. Hän osaa jo monia suomen kielen sanoja.

Mies ja nainen huomioivat vuorotellen vaunuissa istuvaa 3-vuotiasta tytärtään. **Ali Fahem, Yusra Abbas** ja tytär **Danea** ovat asuneet Pispalassa reilut kaksi kuukautta. Perheen matka Hyhrynlahden rannalle alkoi 9. elokuuta, kun levoton Bagdad muuttui liian vaaralliseksi asua. Tyrskyisellä merimatalla Turkista Kreikkaan perhe joutui luopumaan laukuistaan, jotta heitä kuljettanut kumivene pysyisi pinnalla.

– Kun saavuimme Suomeen, meillä oli ainoastaan vaatteet päällä. Ihmiset tukivat meitä alusta asti niin henkisesti kuin materiaalisesti. Olemme erittäin kiitollisia Lauralle ja hänen perheelleen, Yusra kuvailee.

Kovia kokenut perhe on asettunut asumaan Pispalaan **Laura Järviluoman** ja

Haastattelun alussa Ali on tarjonnut toimitajalle ja kuvaajille teetä. Arabian kieli soljuu kauniisti ruokailupöydän ääressä, kun tulkki keskustelelee perheen kanssa. Iloisesti naurava Danea hakee jatkuvasti tempuillaan aikuisten huomiota. Ikkunasta avautuu kuvankaunis näkymä järvelle.

Ali ottaa puheeksi saunan, joka löytyy talon pihalta. Hän alkaa muistella ensimmäistä saunakokemustaan.

– Mietin, että pystyykö siellä edes hengittämään. Tulin ulos heti 30 sekunnin jälkeen. Totuimme siihen kuitenkin nopeasti, ja nyt pidän saunaa hyvin rentouttavana, Ali sanoo nauraen.

Lopuksi perhe lähtee näyttämään suosikkipaikkaansa Pispalassa. Ali työntää Daneaa vaunuissa ja Yusra kävelee vieressä. Mäki viettää jyrkästi kohti järveä.

Ali osoittaa yhtäkkiä nenäänsä. Danea sanoo reippaasti ja oikein ääntäen ”nenä”. Käy ilmi, että tytär osaa jo merkittävän määrän kehonosia suomeksi. Vaikka Ali käy tiistaisin ja keskiviikkoisin suomen kielen tunneilla, hän myöntää Danean oppivan kieltä häntä nopeammin. Hyhrynlahden rannassa perhe pysähtyy katsomaan Pyhäjärveä.

Voisitko kuvitella jääväne Pispalaan pysyvästi?

– Totta kai! huudahtaa Yusra.

– Unelmoimme tällä hetkellä oleskeluluvan saamisesta ja siitä, että voisimme viettää jonain päivänä tavallista elämää. Edeetään askel askeleelta eteenpäin, Ali lisää.

Teksti: Akseli Innanen

Kuvat: Emilia Ala-Mononen

hänen perheensä luokse. Pispala ja sen asukkaat ovat jättäneet lähtemättömän vaikutuksen Aliin ja Yusraan.

– Pispalalaiset ovat olleet hyvin ystävällisiä. Ihmiset ovat auttaneet meitä ja naapurit ovat käyneet usein kylässä, Ali kertoo.

Ali ja Yusra pitävät Pispalaa hyvin rauhallisena ja mukavana paikkana asua. Pispalassa on Alin mukaan tilaa hengittää toisin kuin täyteen rakennetussa Bagdadissa. Perheen suosikkipaikkakin on jo löytynyt. Ali kertoo heidän käyvän usein kävelyllä järven rannalla.

– Paras hetki on, kun aurinko laskee. Järven rannalla, jossa on lasten leikkipaikka, tunnelma on tyyni ja asettunut. Se vaikuttaa minuun henkisesti erittäin paljon, Ali tunnelmoi.

Matka Pispalaan

- Ali, Yusra ja Danea lähtivät Bagdadista 9. elokuuta
- perhe matkusti Turkin kautta Eurooppaan
- Kreikasta matka jatkui Makedoniaan, Serbiaan, Itä-valtaan, Saksaan, Tanskaan ja Ruotsiin
- Tampereelle perhe saapui 17 päivän matkustamisen jälkeen
- Ali ja Yusra joutuivat maksamaan arviolta reilut 11 000 euroa ihmissalakuljettajille
- Suomen Punainen Risti järjesti perheelle kotimajoituksen

Oranssi HoitoNurkka

ekokampaamo.

Oranssi

ekokampaamo.

050-5931721

www.kampaamo-orassi.net

*Energialeikkaukset *Kasvivärit
*Intialainen päähieronta
*Hiushoidot turpeella,
savella ja merilevällä.

HoitoNurkka

040-5589206

www.hoitonurkka.fi

*Hieronnat *Energiahoidot *Liukukuppaus
*Hyvinvointivalmennus *Rumpuhoidot
*Räätälöidyt paketit myös ryhmille ja yrityksille
*Kartoitetaan yhdessä juuri sinun tarpeitasi
vastaava hoitomuoto.

KAKSI YHDESSÄ KOKONAISSVALTAISEN HYVINVOINNIN PUOLESTA,
OSOITTEESSA PALOMÄENTIE 30, TAMPEREEN PYYNIKILLÄ.
MEILTÄ MYÖS ARVOSTETUT LAHJAKORTIT ÄIDILLE JA TYTTÄRILLE,
ISILLE JA POJILLE, YSTÄVILLE JA KAIKILLE KANSSAKULKIJOILLE,
JOILLE HALUAT LAHJOITTA A IKIMUISTOISEN HEMMOTTELUHETKEN.

YVW

Ylövarasto Vuokraus Oy

www.ylovarasto.fi

Vuokrataan lämpimiä varastoja 2 - 40 m². Soita 0440 419413

Tiitun ja Tampereen

Tämän vuoden Sarjakuva Finlandia -palkinnon sai Tiitu Takalo kirjallaan *Minä, Mikko ja Annikki*. Kirjassa puolustetaan Annikkia, Tampereen viimeistä puutalokorttelia, purku-uhkaa vastaan ja etsitään uudenlaista, yhteisöllistä asumista.

Minä, Mikko ja Annikki kattaa tädet 10 000 vuotta Tampereen historiaa. Alussa hallitsevat luonnonvoimat. Jääkausi, maan kohoaminen harjuksi ja koski muovaavat maisemaa tulevaisuuden näytämöksi. Nykyhetkeen tultaessa joukko ihmisiä taistelee sata vuotta vanhan umpikorttelin säilyttämisen puolesta. Ihmisiässä sata vuotta on pitkä aika.

Liittyessään Annikin puolustajiin, astuessaan tapahtumiin mukaan, Tiitulle heräsi kolme kysymystä: Miten kortteli syntyi? Miksi se haluttiin purkaa? Ja miksi se säilyi? Kirja syntyi vastauksena kysymyksiin.

Tyttö, joka tiesi, mitä tahtoi

Tiitu on yksi arvostetuimmista sarjakuva-

piirtäjistämme. Hän kuuluu ihmisiin, jotka jo varhain ovat tienneet, keitä he ovat ja mitä tahtovat tehdä.

– Olen piirtänyt lapsesta asti. Ystäväkirjaan kirjoitin, mikä minusta tulee isona: Taiteilija. Ei urheilua, ei musiikkiharrastuksia. Vain piirtämistä.

– Valmistuin vuonna 2001 kuvataiteilijaksi Tampereen ammattikorkeakoulusta. Pidän vähänlaisesti näyttelyitä, aika meni sarjakuvien tekemiseen. Enemmän kuin kuvien tekeminen seinälle minua viehätti juttujen julkaiseminen paperille, kirja- tai lehtimuotoon. Taidemaalauksessa ja grafiikassa en saa käsiteltyä kaikkea mitä haluan. Tarvitsen enemmän kuvia, enemmän ruutuja. Ja jos jokin ahdistaa, tai koen epäkohdan tai pelottaa, tai olen onnellinen, minulla on taiteessa väline sii-

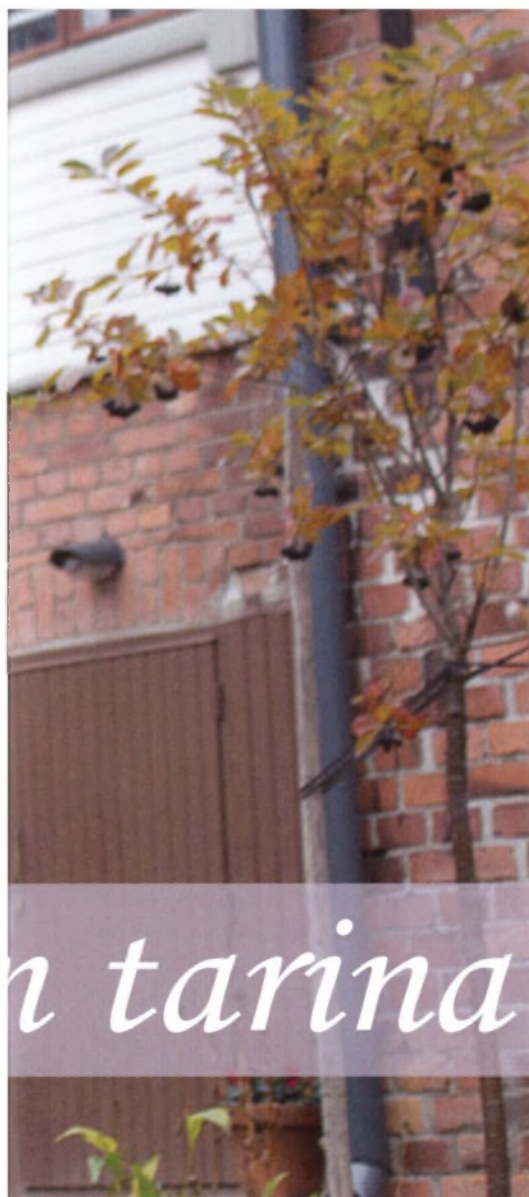
hen, että käsittelen asioita.

Puutalokortteleiden historiasta

Tiitu kertoo olleensa aina kiinnostunut vanhoista rakennuksista:

– En tiedä, mistä se on lähtöisin. Historia kiehtoo, samoin talojen ulkonäkö, ne ovat kuin satukirjojen maailmoista. Samoin sisäpihat, nehan ovat piilossa, ulkomailakin tulee aina hinku kurkata porttikongista, miltä sisäpuolella näyttää. Sisäpihat ovat julkisen ja yksityisen välimaastossa, kuitenkin yhteisiä tiloja. Nykyäänhan on etu- ja takapihoja, hypersiisti julkisivu ja pyykit kuivumassa takapihalla. Elämä piilotetaan sinne.

Vuodesta 1985 lähtien Tiitu kävi kuvataidepainotteista Tammelan koulua. Siellä, koulua vastapäätä, kiehtovia taloja oli.

Tiitu sai tuntuman siihen, miten Tampere kohteli vanhoja rakennuksiaan.

– Puu-Tammelan maine oli todella huono. Lapsiperheet muuttivat pois, kaupunki osoitti tyhjiä asuntoja yksinäisille, päihdeongelmallisille miehille. Yleinen mielipide saatiin käännettyä aluetta vastaan, ja oli helppoa viedä läpi purkamispäätöksiä. Toki rakennukset olivat huonossa kunnossa, joten vuokratkin olivat alhaisia. Mutta syy talojen huonoon kuntoon oli se, ettei kaupunki korjauttanut omistamiaan rakennuksia. Aasukat korjailivat itse jotakin. Annettiin ajan kulu, odoteltiin purkupäätöksiä. Annikillakin.

– Nämä umpikorttelit rakennettiin 1800-luvun lopussa, kun teollistaminen toden teolla alkoi, ja kaupungin väkiluku kasvoi hurjaa vauhtia. Amuri, Kyttälä ja Tammela kaavoitettiin tarkoituksena tuottaa työväelle nopeasti kattoja pään päälle. Umpikorttelirakentaminen toi yhteisöllisyyttä asumiseen. Nykyisessä Amurissa tontit ovat samat, mutta talot on sijoitettu siten, että ne eivät kohtaa toisiaan. Ei myöskään tarvitse kohdata naapureita. Pispalan rikkaudeksi tuli se,

että sitä ei kaavoitettu vaan se on syntynyt orgaanisesti ihmisten tarpeesta rakentaa koteja.

Kohtaaminen pakkasyössä

Ekologinen elämäntapa ja ihmisarvon kunnioitus ovat Tiitun elämänarvoja. Ne ovat olleet hänen sarjakuviansa pohjavire alusta asti. Nykyään, kun suvaitsevaisuus näyttää käyvän haukkumasanasta, kannattaa kuunnella Tiitun reiluja ja hienovaraisia arviointoja ihmisistä ja elämästä.

– Oma äiti jutteli kaiken maailman ihmisten kanssa. Minulle ei koskaan sanottu, että jotkut ovat huonompia ihmisiä, tai että erilaiset taustat erottavat. Sieltä varmaan tulee ajatus ihmisten samanarvoisuudesta. Muistan, että lapsena yllätyin, kun kaverillani oli paljon sellaisia ajatuksia, että joitain ihmisiä pitää varoa, humalaisia, romaneja, no siinä sen ajan vähemmistöt olivat.

– Esimerkiksi päihteiden käyttö: uskon, että hyvin pieni ero voi olla siinä, että toinen päättyy sammuneena lumihankeen, toinen ei. Katsooko joku perään vaikeassa tilanteessa, onko tukiverkkoa, meneekö vain yhtenä iltana lasi liikaa. Etteikö näitä ihmisiä pitäisi auttaa? He ovat jonkun äitejä ja isiä, siskoja ja veljiä. Vähintään tyttäriä ja poikia. Addiktio on kuitenkin sairaus. On niin pienestä kiinni, kääntyykö jonain hetkenä oikealle vai vasemmalle. Yhden hetken perusteella ei voi tuomita.

Minä, Mikko ja Annikissa on kertomus *Pakkasyö*. Koiraa ulkoiluttava nainen löytää pihan roskakatoksesta sammuneen naisen. Hän on itse tullut taidenäyttelynsä avajaisista. Hänellä on kuukausien stressi takanaan, luovaa työtä, jännitystä, pelkoa, odotusta, unettomuutta. Avajaisissa tälle nääntyneelle olennolle tarjoillaan jatkuvasti juomisia. Autellessaan sammunutta hänelle herää ajatus: ”Minä voisin itse olla tuossa. Monissa tilanteissa pitää olla aika vahva mieleltään, että jaksaisi.”

Taaksepäin katsominen herättää kysymyksiä

Kirjassaan Tiitu kääntyy kahdesti katsomaan taakseen, jossittelemaan. Pyynikin harjulla hän ihmettelee luonnon ja historian oikkuja. Entä jos jääkausi ei olisi pysähtynyt tänne? Jos koski ei olisi murtanut väylää järvestä järveen eikä antanut voimaa nousevalle teollisuudelle? Jos Tampere olisi jäänyt pikkukyläksi, eikä tänne olisi koskaan tullut Teknillistä korkeakoulua, joka olisi tuonut Mikon Tampereelle? Jos he kaksi eivät olisi koskaan tavanneet? Pelkkä ajatuskin saa itkemään.

Toisen kerran hän pohtii Annikin säilymistä. Hän pohtii sitä myös haastattelussa.

– Tuntuu positiivisella tavalla huimavalta, että juuri tämä kortteli säilyi. Niin monissa kohdin olisi voinut mennä toisin. Niin kuin ihmiselämässä olisi voinut mennä toisin! Että kuka sinne hankeen sammui, minä vai joku toinen? Naapuritalo paloi talvisodan pommista 20 metrin päässä tästä. Suurin osa Tammelaan paloi 1918.

– Ilman Mikkoa olisin varmaan jäänyt Tampereelle, mutta yksin en olisi päätenyt Annikille. Ja miten on mahdollista, että juuri me kaksi päädyimme tänne? Jos minä olisin luovuttanut? Jos joku toinen olisi luovuttanut?

Puoliso

Mikko ja Tiitu tapailivat toisiaan vuodesta 2007 lähtien. Tiitu myi Vastavirta-klubilla repusta omakustannussarjiksiaan. Mikko osti *Tyhmän tytön*. Ajan myötä tuli kysymykseen yhteisen asunnon etsiminen.

Mikko ei halua julkisuuteen, mutta he sopivat, että Tiitu voi kirjassaan kertoa heidän tarinaansa.

– Halusin kertoa kirjassani rakkaustarinan, koska minusta on terveellistä, että ihmiset muistelevat, kuinka ovat rakastuneet puolisoonsa. Silloin muistaa, miksi oikeastaan on tuon ihmisen kanssa, miksi rakastui häneen. Positiiviset tunteet ovat minusta liian vähän esillä. Aika paljon sitä itsekin nuorempana keskittyi epäkohtiin, mutta voi keskittyä myös onnellisuuteen. On luvallista olla vähän lälly.

– Mikon mielestä minä olin jotenkin saavuttamaton, ”se sarjakuvataiteilija.” Haluaisin, että muutkin voisivat ymmärtää, ettei kannata luoda sellaisia ajatuksia, että tuossa on joku, jota ei voi lähestyä. Hyvinkin erilaiset ihmiset voivat olla juuri oikeat toisilleen. Niin kuin *Jää*-albumin *Tarranauha*-tarinassa: pitää olla kaksi erilaista puolta, että ne tarttuvat toisiinsa. (Löytyy osoitteesta <http://tiitutakalo.net/jaa.htm>.)

Elämää Annikilla

Harvassa taitavat olla ihmiset, jotka ovat taistelleet valitsemaansa asumismuodon puolesta samalla sinnikkyydellä kuin Annikin porukka. Lähes 20 vuotta purkutuo- mion uhkaa, ja sen jälkeen korttelin peruskorjaus, joka vei aikaa ja voimia.

Mutta ahkeruus kovankin onnen voittaa. Edetään asia kerrallaan. Kirjan *Rakennustyömaa*-osassa Mikko ja Tiitu valsaavat riemuissaan pitkin lattiaa, syystä, että heillä vihdoin on lattia.

Tiitu Takalo

- syntynyt Tampereella 1976
- valmistui kuvataiteilijaksi 2001
- teoksia muun muassa
Tyhmä tyttö 2004
Kehä 2007
Jää 2008
Tuuli ja myrsky 2009
Ottopoikia ja työläistyttöjä (Pauli Kallion kanssa) 2011
Minä, Mikko ja Annikki 2014
- www.tiitutakalo.net

Millaista elämä on nyt? Miten yhteisöllisyys toteutuu arjessa?

– Tärkeä asia on sauna, se lämpiää kahdesti viikossa, siellä kerrotaan kuulumiset. Asukaskokous on kerran kuussa. Yhteisissä tiloissa on vaihtuvat talkkarivuorot. On talkoita, synttäreitä, vauvojen nimijuhlia, kirppareita, markkinoita, tietysti runofestareita, ja kaikki arkipäivän kohtaamiset. Ikkunasta näkee, kun naapurin lapset palaavat koulusta. 12.12. on Annikilla joulu-markkinat. Kannattaa merkitä kalenteriin!

Taiteilijan oikeus työhönsä

– Olen kerran saanut potkut *Aamulehdestä*. En suostunut allekirjoittamaan avustajasopimusta, joka on sama kuin kirjoittajilla ja kuvaajilla, että minun olisi pitänyt myydä teosteni oikeudet kustannusyhtiölle, ja heillä olisi ollut oikeus sekä myydä eteenpäin että muokata materiaaliani.

– En halua, että sarjakuvasta tulee clip artia, jonka jokin mediayhtiö säilöo sähköisiin arkistoihin. Sieltä voidaan hakea kuvittajan kuva juttuun, johon se ei edes sovi. Kuvaa voidaan käyttää eri lehdissä, eri jutuissa, ja lukijalle voi jäädä käsitys, että juuri kuvittaja on se, joka ei ole käsittänyt asian ydintä, kun käytetään kuvaa, joka on tehty muuta tarkoitusta varten.

Mitkä Tiitun tunnelmat nyt ovat, palkintokirjan tuoman julkisuuden jälkeen?

– Paljon kutsuja on tullut eri tilaisuuksiin. Samoin on tullut palautetta lukijoilta, jotka eivät ole aikaisemmin lukeneet sarjakuvia. Heitä on kiinnostanut itse aihe. He ovat olleet yllättyneitä siitä, mitä kaikkea sarjakuvissa voi käsitellä. Sarjakuva ei ole vain pätkä lehden viimeisellä sivulla. Ehkä olen tullut avartaneeksi ihmisten käsityksiä sarjakuvasta.

Niin olet, Tiitu! Ja monesta muustakin asiasta.

Teksti: Anne Nieminen

Kuva: Alper Sevgör

25 vuotta Pispalassa
**VIINI JA OLUT
TARVIKE SHOP**

www.pirkanmaanviiniolaolut.com

Pispalan valtatie 21
p. 222 9661
Av. 10-17
la 10-14

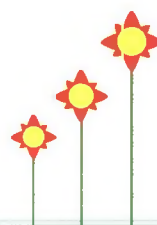

Sky-Cidesco kosmetologi
TIINA ISOKASKI
Satakunnankatu 38,
33210 TAMPERE
puh. (03) 213 2226
www.kauneusafrodite.fi
Auki sopimuksen mukaan

SIPEN KUKKA

KUKKAKAUPPA SIPEN KUKKA
SAMMONKATU 32
33540 TAMPERE

PUH. 03-255 4933

Pispalan Kukka

Tervetuloa persoonalliseen pieneen Pispalan omaan kukkakauppaan!

Monipuolisista ja laadukkaista leikkokukkavalikoimista teemme teille ammattitaidolla kauniit ja yksilölliset sidontatyöt arkeen ja juhlaan.

Kukkien kuljetuspalvelu Tampereen, Ylöjärven ja Kurun alueelle, sekä kukkavälitys koko Suomeen.

Pispalan Kukan juhlapalvelu hoitaa ammattitaidolla myös kaikki kodin juhlat alusta loppuun saakka, tarjottavineen, suunniteltuna ja toteutettuna.

Yksilöllisiä sisustus- ja lahjavaroita.

Pispalan valtatie 75, 33270, TAMPERE, puh. 03 345 0906.
Aukioloajat: Ma - Pe 11-18, Ti Suljettu, La 9-18, Su 10-16

www.pispalankukka.fi

Pyynikintorin fysioterapia ja hieronta

Pyynikintori 4,
33230 Tampere
puh. (03) 222 9295

FYSIOTERAPIA
HIERONTA
PURENTAONGELMIEN FYSIOTERAPIA
KINESIOTEIPPAUS
KALEVALAINEN JÄSENKORJAUS
VYÖHYKETERAPIA
AROMATERAPIA

www.pyynikintorinfysio.fi

PISPALAN VALTATIE 53, TAMPERE

Lainalaatikko®

puh. (03) 222 0956
Yritys- ja kotimuutot

www.lainalaatikko.fi

Vuokraamme:

- Laatikot
- Muuttokärryt
- Kotiinkuljetus

MUUTTOKESKUS

Noutovarasto Pispalanvaltatie 27

HAMMASLABORATORIO

MARKKU JÄRVINEN
erikoishammasteknikko

PIRKANKATU 3, 33230 TAMPERE. PUHELIN (03) 213 0329.

ATK-Tili ja Konsultointi Raija Lantta Ky

- Kattavat tilitoimistopalvelut
- Tilintarkastukset HTM
- Yrityksen perustaminen ja siihen liittyvät järjestelyt

www.atk-tilijakonsultointi.fi

**PISPALAN
PUTKI-POJAT**

AAA
Kirkon kirkkokuja

Pispalan valtatie 120 B I
Puh 010 440 6000
pispalan@putkipojat.fi
www.putkipojat.fi

LVI-tuote- ja
tarvikepalvelu

Tampereella ja
Pirkanmaalla

Pirkanmaan Rengas-Apu Oy

- Renkaat ja vanteet edullisesti, myös käytetyt
- Edulliset asennukset ja kausisäilytys
- Huoltoautolla hommat hoituvat tien päälläkin tai vaikka kotipihassasi

Avoinna ark. 9-17, la 10-14

Pispalan valtatie 24, puh. 020 740 2680

Pieni pala Ranskaa Pyynikillä

Ammattitaitoinen henkilökunta pitää huolen palvelun tasosta. Kuvassa Paavo Malaste (vas.), Lassi Valtonen, Liisa Mura, Vesa Parikka ja Tuomas "Dipis" Viironen

Pyynikin asukkaat ovat saaneet keskuuteensa pienen, helposti lähestyttävän palan Ranskaa – ja vähän kaikkea muutakin.

Yli sadan vuoden ikään ennättänyt Tampereen kauppahalli kätkee sisäänsä noin 40 yritystä eri aloilta. Yksi näistä yrityksistä on tamperelaisia jo kymmenen vuoden ajan ihastuttanut ravintola *4 Vuodenaikaa*. Suomalaisista raaka-aineista ranskalaisin vivahtein valmistettu ruoka on hurmannut ihmisiä siinä määrin, että ravintola on laajentanut Pyynikille. *4 Vuodenaikaa Pyynikki* -lounasravintola jatkaa kauppahallin ravintolan perinnettä hyvän ja laadukkaan ruoan tarjoamisessa osoitteessa Pyynikintie 25.

Mistä kaikki alkoi?

Kauppahalliin perustetun *4 Vuodenajan* takana on neljännen sukupolven kokki, 40-vuotias **Yoni Ichtertz**. Pikkupoikana Tukholmassa isänsä jaloissa keittiössä pyörinyt Ichtertz päätyi ravintola-alalle kuin luonnostaan. 15-vuotiaana hän joutui valinnan eteen, kun isä kysyi tulisiko

pojasta kokki vai oikea kokki, jäisikö hän Tukholmaan vai lähtisikö hän Ranskaan.

– Siinä sitten pähkäiltiin ja itku silmäissä lennettiin Ranskaan sisäoppilaitoksen ravintolakouluun, Ichtertz muistelee.

Ranskassa vietettyjen vuosien jälkeen Ichtertz palasi Ruotsiin, missä hän asui kymmenen vuotta ennen kuin muutti Suomeen vuonna 2004.

– Isäni oli muuttanut Tukholmasta Suomeen jo 90-luvulla. Hän oli tutustunut nykyiseen yhteistyökumppanimme kalakauppias **Petri Nygreniin**, jonka kanssa syntyi ajatus kauppahalliin perustettavasta ravintolasta. Korkean ikänsä vuoksi isä otti kuitenkin lopulta minuun yhteyttä asian tiimoilta.

Vuoden 2005 tammikuussa ravintola *4 Vuodenaikaa* aloitti toimintansa kauppahallin historiallisessa miljöössä, jossa yrittäjät ovat Ichtertzin mukaan kuin yhtä suurta perhettä. Ravintolan nimellä haluttiin viitata ahkeraan se-

sonkituotteiden käyttöön vuodenaikojen vaihdelleessa. Ruoassa on aina hyvät, selkeät maut ja kolme elementtiä.

– Jokin pääraaka-aine, lisuke ja kastike, kreemi tai voi. Yksinkertaista ja hyvää lounasruokaa. Ehdottomasti suosituin annoksemme on ranskalainen kalakeitto, jota tilaa arviolta joka kolmas ruokailija.

Ranskalaisen ruoan salaisuus on Ichtertzin mukaan sekoitus hyvää ruokaa ja mukavia ihmisiä.

– Se, että ruoka on hyvää, on tietysti oleellista. Ranskalaisessa keittiössä hienointa on kuitenkin se sosiaalinen tapahtuma, kun istutaan kauan pöydässä, keskustellaan ja ollaan yhdessä. Nykyään kauppahallin *4 Vuodenajan* yhteydessä toimivat myös herkkupuoti *4Deli* ja pitopalvelua tarjoava *4Catering*. Herkkupuodin tärkein tuote on itse tehdyt raakamakkarat, joita voi maistella muun muassa paikan päällä valmistettavissa hodgeissa.

– Suomalainen syö talvella keittoa ja

kesällä makkaraa. Kun nämä kaksi asiaa ovat kohdallaan, tässä maassa menestyy aika hyvin, Ichtertzt tiivistää.

Kymmenen vuotta Suomessa viihtyneen Ichtertztin mielestä Tampere tuntuu kodikkaammalta kuin miljoonakaupunki Tukholma. Asiakkaita tulee nähtyä ja moikkailtua täällä muuallakin kuin työpaikalla.

– Ranskaan sen sijaan on välillä ikävä, kun vietin siellä nuorempana niin paljon aikaa. Siellä on aina mukavaa käydä lomalla, vaikka viime kerrasta alkaakin olla jo aikaa, Ichtertzt nauraa.

Pikkusisar Pyynikillä

Syyskuun alussa vanhan trikootehtaan tiloihin avattiin 4 Vuodenaikaa Pyynikki. Uuden ravintolan toiminnasta vastaa kauppahallista ja 4Catering-pitopalvelusta tuttu **Mikko Törrö**. 32-vuotias Törrö kouluttautui alun perin sähkömieheksi, mutta intohimo ruoanlaittoon vei mennessään.

– Jätin vakituisen työpaikkani ja lähdin opiskelemaan. Kokin pätevyys sain lopulta oppisopimuskoulutuksella Oulun ravintola *Upseerikerhossa*, hän kertoo.

Törrö muutti Tampereelle vuonna 2008 ja oli muun muassa keittiömestarina ravintola *Henriksissä* ennen kuin alkoi työskennellä 4Cateringin parissa. Ajatus perustaa toinen 4 Vuodenaikaa -ravin-

tola syntyi hänen mukaansa pikaisesti.

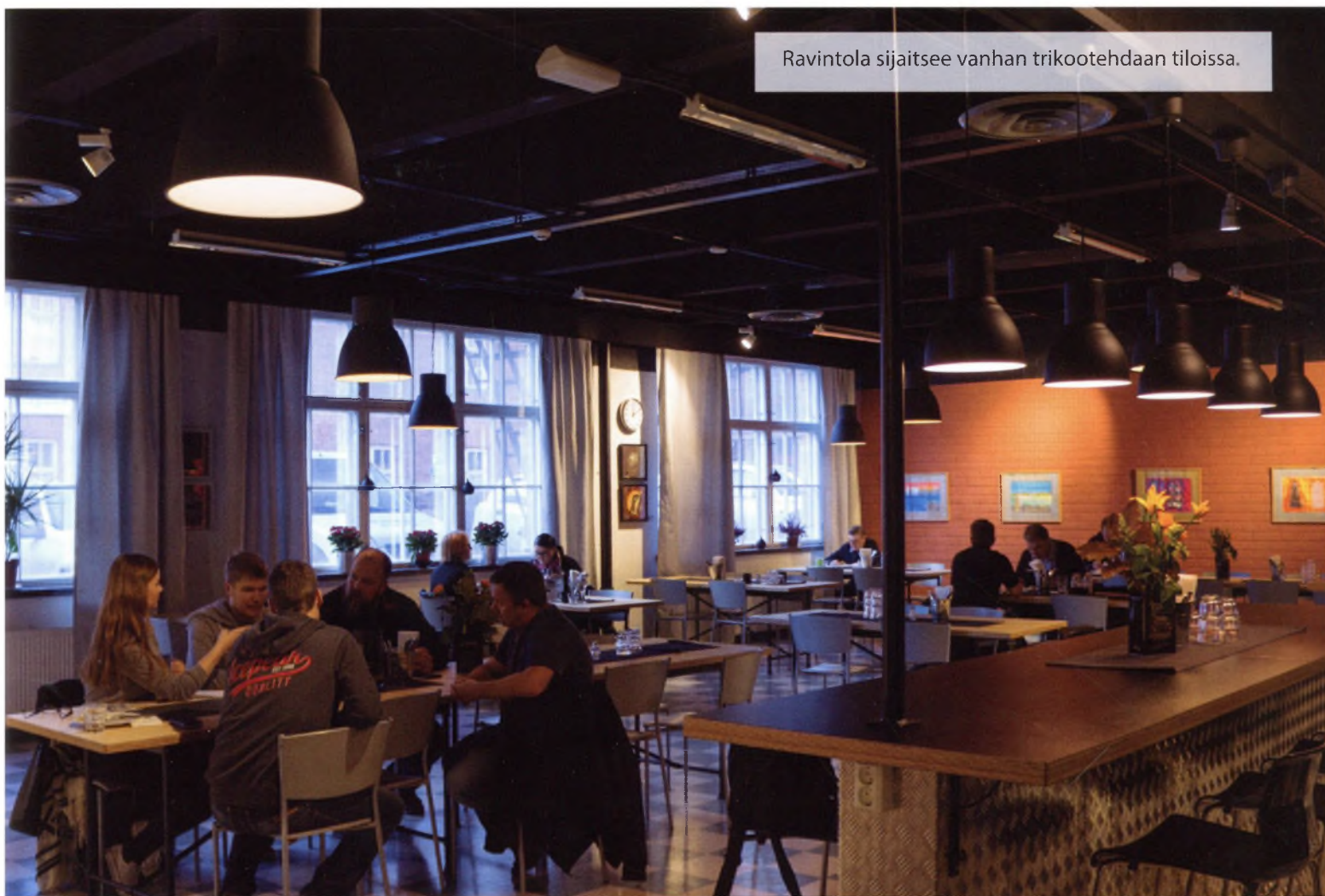
– Kaveri vinkkasi viime keväänä, että tällainen tila on vapaana. Yonin ja Petrin kanssa käytiin katsomassa paikkaa ja mietittiin, että olisiko resursseja ja löytyykö asiakaskuntaa.

Lounaspaikan perään oli kysely Pyynikillä ja sen lähialueilla jo jonkin aikaa. Lisäksi pitopalvelutoiminta jatkoi kasvuaan ja vaati laajentumista. Uudet tilat tarjosivat jopa viisi kertaa suuremman keittiön. Pienillä muutostöillä paikasta saatiin muokattua tehdasmiljööseen erinomaisesti

sopiva ravintola. Erot kauppahallin ravintolaan ovat pieniä, mutta mielenkiintoisia.

– Kauppahallissa annokset tarjoillaan pöytiin, mutta Pyynikillä taas on seisova pöytä. Olemme myös ottaneet ehkä vähän enemmän vaikutteita eri maiden ruoista, vaikka ranskalainen vivahde löytyy toki täältäkin, Törrö kertoo.

Perjantaisin ravintolassa tarjoillaan erikoisempi lounas, jolloin eri kulttuurien tai teemojen mukaan suunnitellut ruoat ovat pääosassa. Tarjolla on ollut niin arabialaista ja filippiiniläistä lounasta kuin

grilliherkkujakin. Pyynikin ravintolan tilat ovat lisäksi tilattavissa yksityiskäyttöön, vaikkapa hääjuhla varten.

– Tila muuntautuu moneksi. Hyvän keittiön avulla voimme tarjota sekä asiallisemmin pöytiin että rennommin buffet-meiningillä.

Yhteistyötä 4 Vuodenaikaa Pyynikistä tekee kauppahallin tapaan *Kalaherkut Nygrenin* ja kotimaisten lihantuottajien kanssa, mutta nyt toiminnassa mukana on myös leipomo *Royal Bakery*. Leipomo on mahdollistanut kahvilatoiminnan ravintolan yhteydessä, ja lisäksi se tuottaa kaikki Pyynikin ravintolassa tar-

jottavat leipomotuotteet, kuten leivät. Yhteistyössä Pyynikin käsityöläispanimon kanssa on suunniteltu omaa olutta.

– Se on sellainen syys-talviolut, punainen, suhteellisen tuhti. Pyynikinharjulta on kerätty siihen pihlajanmarjoja aromia varten, **Tuomas Pere** Pyynikin käsityöläispanimosta kuvailee.

Mikko Törröllä on käyttöä myös oluenteosta syntyville mäskeille. Suunnitteilla on eräänlainen ”mäski-menu”, jonka toteuttamisessa mukana on vieraileva tähti.

– Michelin-tähdellä palkitun *Chef & Sommelier’n Sasu Laukkonen* tulee tänne ensi vuoden alussa. Tarkoitus ei ole

tarjoilla kasaa mäskiä lautasella, vaan hyödyntää sitä pienemmissä komponenteissa, kuten jäätelössä. Samaa mäskiä voi siis olla sekä syömässäsi ruoassa että juomassasi oluessa, Törrö selittää.

Törrö tiivistää ravintolan missiön ytimekkäästi: hyvää ruokaa, hyviltä kokeilta. Tavoite on, että asiakas jatkaa matkaansa hymyssä suin ravintolassa vietetyn hetken jälkeen.

– Tänne voi tulla viettämään rennosti iltapäivää vaikkapa oluen tai loistavien leivosten kanssa. Ja tietysti kannattaa poiketa, jos hyvää ruokaa haluaa saada, Törrö lisää hymyillen.

Yrittäjät Mikko Törrö (vas.) 4 Vuodenaikaa Pyynikistä, Veli-Matti Ahvenharju Royal Bakery -leipomosta ja Yoni Ichtertzt Kauppahallin 4 Vuodenajasta.

Yoni Ichtertzt

- Lempikeittiö: Ranskalaisen lisäksi aasialainen.
- Ruokabravuuri: Klassinen appelsiiniankka ja osterit esimerkiksi hollandaisekastikkeella.
- Vinkki lukijoille: Kannattaa tehdä itse aika paljon. Useat perusasiat ovat yksinkertaisia valmistaa ja itse tehtyä on aina mukavampaa syödä kuin einestä.

Mikko Törrö

- Lempikeittiö: Pidän aika monesta, mutta sanotaan että italialainen.
- Ruokabravuuri: Vaikkea kysymys... Jos nyt tekisin jotain, se olisi varmaan poroa. Siinä on monta hyvää osaa.
- Vinkki lukijoille: Rohkeasti vain kokeilemaan kaikkea. Ei kannata tuijottaa liikaa resepteihin, vaan omaa vivahdetta voi aina lisätä mukaan. Leivonnassa ja jälkiruoissa tämä tosin ei päde yhtä paljon kuin ruoanlaitossa.

Lassi Valtonen: Idolsissa ei saanut olla oma itsensä

25-vuotias Lassi Valtonen tuli koko kansalle tutuksi osallistuessaan Idols-laulukilpailuun vuonna 2011. Tällä hetkellä Valtonen suorittaa kokin ammattitutkintoa oppisopimuksella ravintola 4 Vuodenaikaa Pyynikissä.

– Ravintolasta kysyttiin kiinnostaisiko tällainen juttu, jos ei muuta tekemistä ole. Mitään musahommia ei silloin ollut vireillä, joten ajattelin että miksi ei, Valtonen kertoo.

Monen yllätykseksi suurta ennakkosuosiota Idolsissa nauttinut, jopa iskelmätähti Rauli Badding Somerjokeen verrattu nuori laulaja jätti kilpailun kesken. Valtonen mukaan kilpailussa ei lopulta saanut enää olla oma itsensä.

– Ei saanut valita biisejä, mitä olisi halunnut laulaa. Ne olisivat halunneet ruveta stailamaan minua, laittaa siis vaatteita minun päälle ja lähettää parturiin. Siinä oli paljon sellaista ylimääräistä hommaa, mikä ei liity musiikkiin millään tavalla.

Kilpailun jätettyään Valtonen keikkaili ja julkaisi vuoden 2011 lopulla debyyttialbuminsa *Kukin tyylillään*, joka ampaisi Suomen virallisen albumilistan sijalle 10. Keikkoja hän tekee yhä satunnaisesti ja uusi levykin on vireillä.

– Sonyn kanssa ollaan tekemässä toista albumia, joka julkaistaan ehkä jo toukokuussa. En oikein osaa kuvailla sen tyyliä, mutta

Lassi Valtonen päätti vaihtaa keikkalavat väliaikaisesti keittiöön.

vähän erilainen se on kuin ensimmäinen.

Valtonen kertoo asuvansa Pispalassa, josta kertova kappale löytyy hänen ensimmäiseltä levyltään.

– Biisiä on vähän hankala alkaa avaamaan, koska en itse päässyt kirjoittamaan ensimmäisen levyn kappaleita. Pispala paikkana sen sijaan on kivan rauhallinen. Siellä parasta ovat maisemat ja ihmiset.

Valtonen tarkoittaa kokkiopintojen olevan pelkkä välivaihe ja varasuunnitelma tulevaisuuden varalle.

Teksti: Meri Suominen

Kuvat: Sami Helminen

An advertisement for PirkkaClean.fi. On the left, large white text reads 'Puhtautta yrityksille ja taloyhtiöille Tampereella'. Below this is the PirkkaClean.fi logo, which consists of three blue arrows forming a circle around the text 'PirkkaClean® fi'. On the right, a smiling woman with dark hair tied back, wearing a blue apron over a red shirt and white gloves, is shown. The background is a modern office interior with glass walls and a wooden door.

DO ITE – ekonomista media-alan moniosaajaksi

Vuonna 2009 Alper Sevgör muutti Ankaran miljoona kaupungista muutaman tuhannen asukkaan Ähtäriin. Matka on Ähtäristä jatkunut Tampereelle ja viimein töihin Pispalaan. Samalla kotiutumisen yhteydessä hän on vaihtanut alaa taloudesta mediaan ja nimikin on muuttunut ystävien kesken Alluksi.

Näkökulma voi ratkaista?

– Jos ajattelee, että elämä on tässä ja nyt, että elän täällä, tässä kulttuurissa, kotituminen kääntyy alkuvaikeuksien jälkeen voitoksi. Jos ajattelee, miksen voi tehdä sitä vanhaa työtäni, miksen voi elää vain omaa kulttuuriani, miksen jne, ihminen pysähtyy eikä mene kohti tulevaisuutta, toteaa Allu.

– Kieli ei ole vain sanoja ja kielioppia, se on osa kulttuuria. Kielen opiskelun lisäksi kieltä tulee elää. Suomen kielessä on monia sanoja joita ei voi suoraan kääntää ja siksi sitä voi ymmärtää vain elämällä. Eivät äidit täällä varmasti opeta partitiivia, mutta kaikki osaavat jo käyttää sitä ennen kuin koulussa edes kuulevat siitä, kertoo Allu.

– Aina on ja tulee olemaan ihmisiä, jotka ihmettelevät ja vierastavat ulkomaalaisia. Mutta pääsääntö on, että jos ihmisiä lähestyy avoimesti ja ystävällisesti, he vastaavat samalla tavoin takaisin. Eikä kaikkea pidä ottaa myöskään niin vakavasti. Saatuaani Suomen passin ja kävellessäni pois poliisiasemalta, huomasin kun joukko ulkomaalaisia keskusteli todella kiivaasti jostain, totesin vain mielessäni ”hemmetin ulkomaalaiset” ja nauraen jatkoin matkaa.

Se pitää kyllä sanoa, että muissa Euroopan maissa yleensä, kun on asunut tarpeeksi kauan maassa, saa armoa ja sinut tunnustetaan, oli se sitten englantilaiseksi tai ruotsalaiseksi, mutta Suomessa olet aina jollain tavalla se ulkomaalainen, Allu toteaa.

DO ITE ja tee se itse

Allun tarina on hyvä tarina siitä kuinka kotiudutaan erinomaisesti, mutta se kertoo myös upeasti tarinan siitä kuinka työllistytään omalla päättävyydellä, oikeiden kumppanien ja työllisyyttä edistävien työkalujen avulla.

Marraskuussa 2012 Allu poikkesi kävelyllä PAUHousella Pispalan valtatie 10:ssä huomattuaan, että siellä oli jokin tapahtuma menossa. Samalla hän tutustui **Marita Sandtiin** ja lyhyen keskustelun jälkeen Allu tuli suorittamaan Pispalan kumppanuus ry:lle kielikoulun työharjoittelujaksoa. Projektiluontoiseksi työksi tuli editoida videoita.

Palataan ajassa.

Vuonna 2008 Alper valmistui ekonomiksi Selçukin yliopistosta. Hän oli kiinnos-

tunut näyttelemisestä, mutta ei tuntenut sopivia ihmisiä. Allu ajatteli, että voisihan sitä näyttellä ja kuvata itseään, jos osaisi käyttää paremmin kameraa ja osaisi editoida. Niin alkoi itsenäinen opiskelu, joka sisälsi lukuisia kirjoja, tuhansia opetusvideoita internetistä ja käytännön harjoitteita. Vähitellen osaamisen karttuessa hän oli myös yhteyksissä ammattilaisten kanssa, he rohkaisivat ja kertoivat että työn jälki on niin hyvää että hän voisi tehdä sitä työkseen.

Turkissa ennen muuttoa Suomeen Allu toimi IT-alan yrityksessä myynti ja asiakaspalvelu tehtävissä.

Työt kiven takana

Suomeen saavuttuaan, Allun ei ollut helppo löytää töitä varsinkaan pienessä Ähtärissä. Vaikka Allu olisi mennyt töihin ilman palkkaa oppiakseen kieltä ja uutta, hankalaa oli. Hyvä harjoittelupaikka löytyi kuitenkin ala-asteelta opettajan avustajana. Tästä oli paljon hyötyä ja se avasi uusia ovia. Hän työskenteli myös baarissa, niin tiskin takana kuin järjestyksenvalvojana, valokuvasi ja teki videoita sekä toimi ohjaajana lasten musiikkileirillä.

DO ITE – hanke

- tällä hetkellä 39 työntekijää joista:
 - 5 oppisopimuksella
 - perustutkinto tai ammattitutkinto
 - 30 työkokeilijaa
- tavoite vuodessa:
- 70 työllistettyä, joista 30 prosenttia löytää työpaikan tai jatkaa ammattiin johtavaan koulutukseen.
 - Hankkeen kesto 3 vuotta. Päättyy lokakuussa 2017

Hankkeenvetäjä

Marita Sandt

Työllistämiskoordinaattori

Paula Huhtanen

Keväällä 2012 Allu tuumi, että oli mentävä eteenpäin. Tampereella oli jo entuudestaan ystäviä, joten se tuntui luonteelta paikalta jatkaa elämää.

Keväällä 2013 Pispalan kumppanuus ry:llä aloitetun kielikoulun työharjoittelujakson jälkeen Allu oli aluksi Pirkanmaan TE-toimiston kautta työharjoittelussa, josta myöhemmin siirtyi palkkatuettuun työhön.

Oppisopimus avaa mahdollisuuksia

Maaliskuussa 2015 Allu rupesi suoritta-

maan Pispalan kumppanuus ry:llä oppisopimuksella markkinointiviestinnän ammattitutkintoa yhteistyössä Tredun (Tampereen seudun ammattiopisto) kanssa.

– Aina voi oppia jotain uutta, ja yleensä koulu avaa näkökulmia kuinka voi tehdä asioita tai kuinka ei. Jos ei muuta, koulussa oppii ainakin sen kuinka työskennellä toisten ihmisten kanssa, Allu kertoo.

– Meillä on koulussa hyvä ryhmä, ihmiset ovat tulleet eri taustoista joten heiltäkin oppii paljon. Ja se on mukavaa, että kaikki ovat motivoituneita oppimaan lisää.

Töissä

Allu toimii ohjaajana Pispalan mediaryhmässä. Hän videoi, valokuvaa ja editoi, tekee graafisen suunnittelua (muun muassa on taittanut tämän lehden), ohjaa sekä toimii markkinointiviestinnän projekteissa mukana.

– Töihin on mukava tulla, koska harvoin tarvitsee kysyä mitä on pakko tehdä vaan sen sijaan voi kysyä mitä voidaan ja saada tehdä. Tämä ajatus avaa mahdollisuuksia ja töitähän riittää.

DO ITE - valmennus?

DO ITE – hanke pitää sisällään useita eri valmennuksia. Sakari Turpeinen on yksi valmentajista. Hän on pitkän linjan yrittäjä sekä pitkään ollut aktiivisena toimijana Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry:ssä ja neljä viime vuotta puheenjohtajana.

Sakari Turpeinen ohjaa Allua ja avaa yrittämisen mahdollisuuksia. Hän kertoo myös sudenkuopista mitä kannattaa välttää.

Mitä on DO ITE – valmennus?

– Yrittäjänä omissa valmennustuokioissa, jotka yleensä kestävät tunnin puoleen-toista kerrallaan pyrin, antamaan valmennettavilleni tietoa, mitä on yrittäminen Suomessa, niin lakien puolesta kuin riippuen bisneksestä, mikä yritysmuoto kannattaa valita. Paljon puhun myös osuuskuntayrittämisestä. Valmennustuokioissa haluan myös kuulla valmennettavien ajatuksia yrittämisestä sekä miten heillä menee, kertoo yrittäjä Sakari Turpeinen valmennustyöstään.

Yrittämisen ja työllistymisen haasteet?

– Ensiksi pitää olla todella tarkkaan mietittynä, mikä todella on se juttu jolla voi tehdä tulosta. Oli sitten kysymys tuotteesta tai palvelusta myytävää pitää olla. Rahoitusongelma tulee usein seuraavaksi. Yritykset ovat nykyään niin tiukassa syynissä pankkimaailmassa, että ilman omaa pääomaa on vaikea saada rahoitusta. Kolmanneksi aloittelevilla yrittäjillä on myös monesti liian vähän tietoa yrittämisestä ja tässä kohtaa nimenomaan minä voin par-

haiten auttaa.

Tällä hetkellä näen työllistymisen hankalana ja työttömyyden todella isona uhkana. Jos ajatellaan varsinkin luovan alan työntekijöitä ja kulttuuriväkeä, työllistyminen yrityksiin on äärimmäisen hankalaa. Siksi esimerkiksi heidän tulisi miettiä yrittämisen vaihtoehtoja todella. Mutta uskon vahvasti että viiden vuoden sisäällä työllisyystilanne paranee.

Osuuskuntayrittäminen ja sen tulevaisuus?

– Osuuskunta on kuin mikä tahansa yritys. Siinä voi olla yksi jäsen tai useita kymmeniä, mutta vähintään kahdeksan henkeä on oltava, jotta osuuskunnan yrittäjät voivat olla työntekijän statuksella. Otan esimerkiksi Pispalan Kivijalka osuuskunnan, jossa on 16 jäsentä, kun sinne tulee uusi jäsen, joka hyväksytään, hän pysyy työntekijänä, eikä joudu ottamaan samanlaisia riskejä kuin yrittäjä, mutta pääsee mukaan yritykseen ja oppii ehkä sitä kautta yrittämisen kulttuuria. Pyrin kertomaan kaikille, jotka hakevat töitä, että tämä on yksi väylä. Oleellista

on löytää itselle oikea osuuskunta tai jos vaikka on saman alan ihmisiä, kuten kymmenen musiikkialan ihmistä, joilla on eri osaamisalueita, he voivat laittaa pystyyn porukalla oman osuuskunnan ja ajaa sitä kautta asiaansa eteenpäin.

Mitä valmentaminen antaa?

– Tapaan nuoria ja vähän vanhempiakin, jotka ovat työkokeilussa tai työharjoittelussa, ja heillä on uskoa itseensä ja halu mennä eteenpäin elämässä, työllistyä. Siitä saan itsekin toivoa ja virtaa, ja haluan laittaa itseäni peliin, että he onnistuvat tavoitteissaan.

Teksti: Jyri Lehtimäki
Kuvat: Teemu Tuominen
Mari Luukkanen

DO YOU WANT TO START A NEW SEASON IN YOUR LIFE

TAKE A CREATIVE BREAK FROM UNEMPLOYMENT

- DOES THE YOUTH GUARANTEE APPLY TO YOU?
- IS YOUR FORMER LIFE FULL OF SHORT CLIPS?
- ARE YOU READY TO MOVE POSITIVELY TOWARDS A NEW COMFORT ZONE?
- ARE YOU APPLYING FOR ANY FURTHER ADUCATION IN THE JOINT APPLICATION SYSTEM?
- ARE YOU PLANNING TO RETIRE?
- DOES THE E-SERVICES OF THE TE-SERVICES CAUSE YOU PAIN AND SUFFER?

HALUATKO ELÄMÄSSÄSI UUDELLE TUOTANTOKAUDELLE

LUOVIENTUOTTAJAIN
ALOJEN
OSAAJILLE
JA
ALASTA
KIINNOSTUNEILLE

- MEINAATKO ELÄKKEELLE?
- KUULUTKO NUORISOTAKUUN PIIRIIN?
- ONKO ENTINEN ELÄMÄSI PIENIÄ KLIPPEJÄ TÄYNNÄ?
- OLETKO VALMIS SIIRTYMÄÄN POSITIIVISESTI UUELLE MUKAVUUSALUEELLE?
- TAVOITTELETKO YHTEISHAUSSA KOULUTUSPAIKKAA?
- TUOTTAAKO TE–PALVELUIDEN SÄHKÖINEN ASIOINTI LUOMISEN TUSKAA TAI PÄÄNVAIVAA?

HARNESS YOUR SKILLS

FOR ANYONE
SKILLED OR
INTERESTED IN
A CREATIVE
FIELD

- COACHING, DIRECTING AND COUNSELING
- INDIVIDUALLY AND IN TEAMS
- WORK-APPLICATION WORK,
WORK TRY-OUT, PAY SUBSIDY
- FIND NEW SKILLS FOR YOUR WORKING LIFE
- LEARN IN NEW WORK TEAMS

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

CONTACT US

www.nispalankumppanuus.fi

KÄYTTÖÖN!

- VALMENNUSTA, OHJAUSTA JA NEUVONTAA.
- YKSILÖLLISESTI JA TIIMEISSÄ.
- TYÖNHAKUTYÖTÄ, TYÖKOKEILUNA JA PALKKATUKITYÖNÄ.
- LÖYDÄ UUSIA TYÖELÄMÄTAITOJA.
- OPI UUSISSA TYÖTIIMEISSÄ.

LÄHETÄ VAPAAMUOTOINEN HAKEMUKSESI

PALVELUKSESSASI

Työllistämiskoordinaattori
Marita Sandt
+358405588084
marita.sandt@gmail.com

Työllistämiskoordinaattori
Paula Huhtanen
+358445588084
paula.huhtanen@gmail.com

PIDÄ LUOVA TAUKO TYÖTTÖMYYYDESTÄ

TAIDE- JA KULTTUURIALAN TOIMIJOILLE

PAU HOUSE
+ STUDIO

TUKEA, OHJAUSTA, NEUVONTAA JA
VALMENNUSTA TYÖLLISTYMISEEN

VÄRILLÄ ON VÄRIÄ

TÄSSÄ, NYT JA TULEVAISUUDESSA

OVET AUKI TEATTERIN MAAILMAAN

PISPALAN
TEATTERI

TARJOLLA: IMPROJA

ILMAISUTAITOA

INNOVAATIOITA

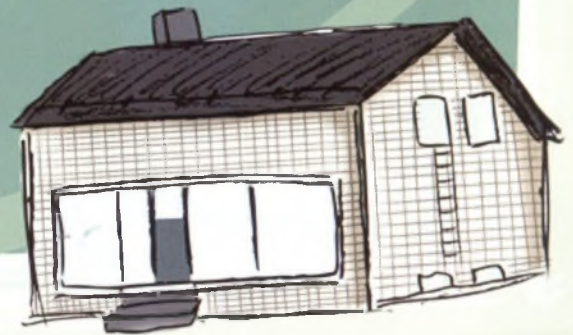
SHOW MUST GO ON

KÄÄNNÄ UUSI SIVU TYÖELÄMÄSSÄSI!
KIRJASTO- JA MEDIA-ALAN TOIMIJOILLE

KIRJOITA JA KUVAA UUSI LUKU PORTFOLIOOSI
AV-TYÖNÄ JA VERBAALINA VIRTUOOSINA

KIRJASTOTALO

TYÖNHAKUTYÖTÄ
KYLÄKIRJASTON
TUNNELMASSA

KYLVÄ SIEMEN JA VILJELE TYÖELÄMÄSI
UUDELLE KASVUKAUDELLE

PUUTARHA-, TAIDE- JA KULTTUURI-ALAN TOIMIJOILLE

KURPITSATALO

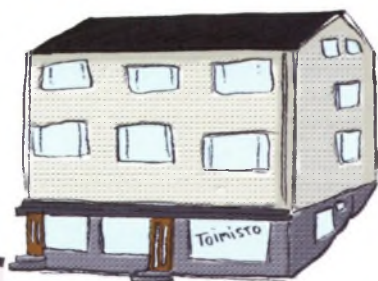
MAASTA SE PIENIKIN PONNISTAA

ITUA
TYÖLLISTYMISEEN

V8 TOIMISTO

KURPITSATALO

PISPALAN
TEATTERI

PAU HOUSE

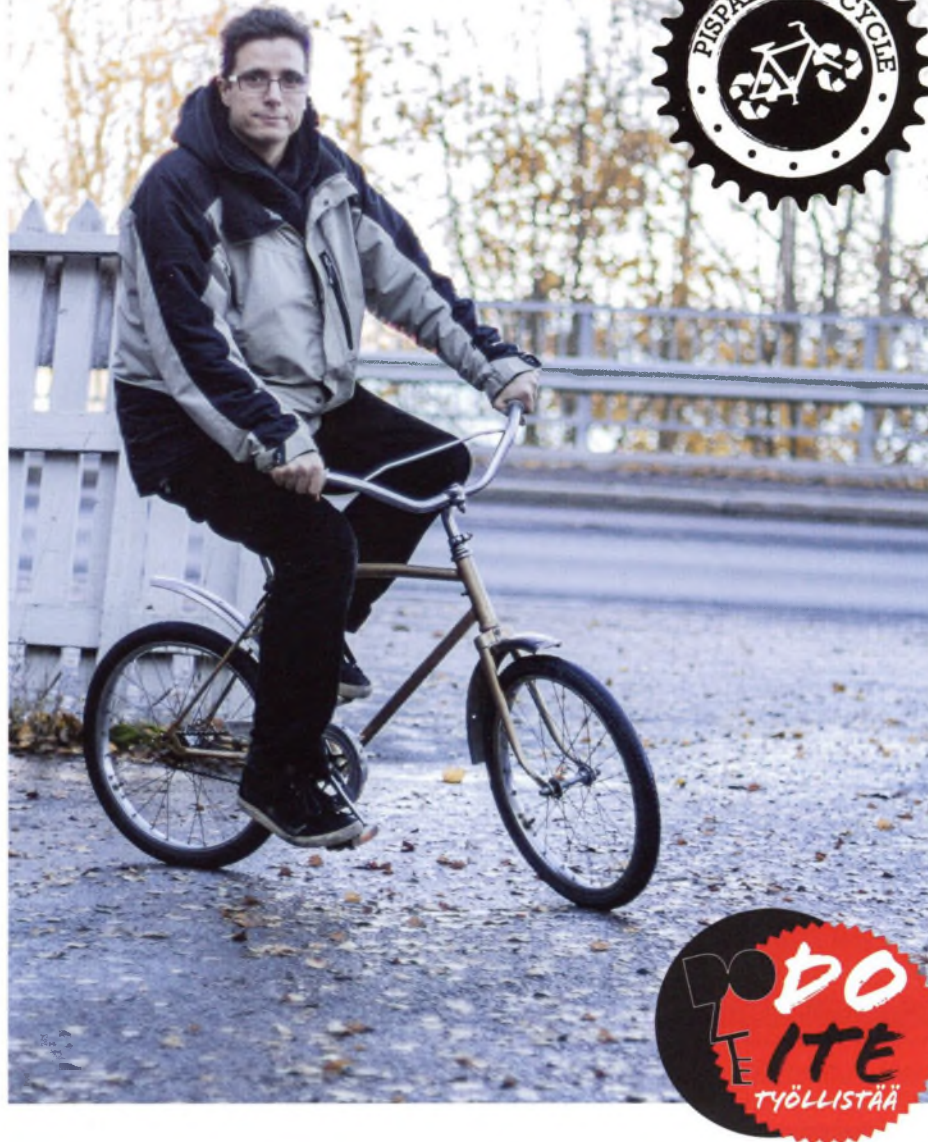

KIRJASTOTALO

Pispalan kirjastoyhdistys ry - Pispalan musiikkiyhdistys ry - Vastavirta ry
Pispalan Teatteriyhdistys ry - Kurpitsaliike ry - Vuorenväki ry
Pispalan Asukasyhdistys ry - Maailmantango ry
Suomen Punaisen Ristin Tampere-Harjun osasto - Annikin Tähti ry
Luova Ruoka-Apu ry - Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry

Pyöräpaja Pispala Re-Cycle

me siinä ainoita ulkomaalaisia. Pääsemme mukaan, koska kokemusta on maailmalla liikkumisesta. (BD)

– Suomi-byrokratia on kinkkistä, mutta myös uskomattoman reilua. Kielipuolena ulkomaalaisena paperisota on hankalaa, Englantiin verrattuna tasapuolisempaa. (AH)

– Oikean toimintatavan löytäminen on haastavaa. Mahdollisuuksien hahmottamisessa on DO ITE- valmennuksista ollut todella paljon hyötyä. (BD)

– Duunattuani pyöriä ikäni en ole tottunut hinnoittelemaan työtäni. Olen ollut vain tyytyväinen, kun on saanut laittaa pyöriä. (AH)

– Tulevaisuudessa käymme myös ihmisten kotona pyöriä korjaamassa. Yksi tulevaisuuden ideamme on yhteistyö vakuutusyhtiöiden kanssa, asiakkaiden pyörien arviointi. Tarkoituksemme on myös kysyä maahanmuuttajia ja koota näistä kahden-neljän hengen ryhmä hakemaan ja korjaamaan romupyöriä tai osia; ideana oman pyörän teko osana kotouttamisprosessia. (BD)

Ajatuksia Suomesta?

– Pidän lumesta. Ajattelin kokeilla hiihtoa. (BD)

– Lumi oli yksi syy, miksi tulin. Pidän hiihdosta. (AH)

– Minusta suomalaiset vatvovat liikaa sääasioita. (BD)

– Minä olen britti! Eivät he puhu liikaa säästä, vaan melkein riittävästi. Teetäkin juovat, joten kaikki hyvin. (AH)

Teksti: Erkki Rautio

Kuvat: Alper Sevgör

Basile Dolibeau ja Andrew Harrison toimivat pyöräpajassa, keskiössä kierätyks, johtotähtenä idealismi ja rakkaus polkupyöriin.

– Tutustuin Andyyn kielikurssilla. Projektin alkoi kehkeytyä. Päämäärä on rakentaa pyöriä mahdollisimman halvalla ylijäämä- ja kierrätysosista. Meillä on pyöräpajan projekti-tila helmikuun loppuun, kiitos Pispalan Kumppanuuden. Sen jälkeen aiomme etsiä oman, uuden tilan, toivottavasti läheltä. (BD)

– Eka työharjoitteluni oli pyöräliikkeesä. Olin 14. Lukion jälkeen muutin Australiaan. Hain brittiyliopistoon. Luin kansainvälistä politiikkaa, opetusohjelmasta yhden vuoden vietin Suomessa, Tampereella 2008-09, ja lisäksi olen ollut harjoittelijana lehdessä Hämeenlinnassa. Jatkoin lakiohjelmien parissa. Tutkinon tehtyäni

tulin Suomeen. (BD)

– Olen ollut urheiluvalmentaja viitisentoista vuotta uinti ja triathlon päälajeina, kilpapyöräilyt teini-ikästä, rakennellut ja korjailut pyöriä. Tulin Suomeen pari vuotta sitten. Ex-vaimoni on suomalainen. Haluan olla lähellä täällä asuvaa tytärtäni. Tavoite on saada lisää valmennustyötä ja perustaa triathlon-seura. (AH)

– Verstaalla puuhaan metallisia koristeita pyöriin. Taiteeksi en kutsuisi, joitakin kivoja pikku juttuja silti. (AH)

Tulevaisuudennäkymiä?

– Jos osoittautuisi, että homma ei toimi, ainakin meillä on koko varasto pyörärompetta. (BD)

– Ja jarruvaijeria loppuiäksi. (AH)

– Aiomme jatkaa työkokeilun jälkeen Paluu-osuuskunnassa. Se on ulkomailta kotiin palaaville suomalaisille, me olisim-

ETSIVÄT TUTUSTUIVAT PISPALAN MEININKIIN

Paula Huhtanen (vas.), Jussi Aaltonen, Anna Otsasson ja Pirjo Kainu olivat Pispala-turneella.

Itseään etsiviksi kutsuvat Jussi Aaltonen ja Anna Otsasson tekevät todella tärkeää Etsivää nuorisotyötä Pirkanmaan Sininauha Ry:llä. He kävivät tutustumassa Pispalaan sekä Pispalan kumppanuus ry:n työtoimintaan.

Jussi ja Anna liikkuvat kahden hengen tiimissä turvallisuussyistä, ja he pyrkivät menemään nuorten luo jo siinä vaiheessa milloin apua ei vielä olla edes valmiita ottamaan vastaan.

– On kuitenkin tärkeää viedä viestiä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, että apua saa se, joka sitä tarvitsee ja haluaa. Anna ja Jussi kertovat.

Työstä tekee haastavan se että monesti taustalla on päihteiden käyttöä, ja perinteisten alkoholin ja jointtien tilalle ovat tulleet muuntohuumeet ja sekakäyttö.

– On mahdoton ennustaa, kuinka täl-

laisten aineiden käyttäjät reagoivat milloin mihinkin, Anna ja Jussi kertovat.

– Minusta sekakäyttö tarkoittaa sitä, että ihminen on todellakin sekaisin. Vaikka haluaisi apua, sitä ei kykene vastaanottamaan, kun on yksinkertaisesti niin pihalla, Jussi jatkaa vielä.

Hymyssä suin he kuitenkin tekevät työtään. Onnistumisten kautta jaksaa ja saa parhaan palkinnon. Tässä kohtaa Jussi laittaa käden suun eteen ja vähän yskäisee.

– Juu ei näihin hommiin kannata lähteä rahaa tekemään.

Jussi on pitkään tehnyt kentällä työtä.

Hän kertoo, että pikku hiljaa hän on saanut myös nimeä ja uskottavuutta hukassa olevien keskuudessa, ja näin hänet otetaan hieman paremmin vastaan.

– Luottamus täytyy ansaita.

Jos kullan hinta määräytyy painon mukaan, voisi kai ajatella että työn tärkeys ja merkitys on verrannollinen siihen kuinka raskasta se on. Ja näin ajatellen ollaan todella (kertaa sata) tärkeän työn äärellä.

Kaikki varmasti toivovat, että nämä etsivät löytävät kadonneet ja saavat heidät pelastetuksi.

Teksti: Jyri Lehtimäki

Kuva: Alper Sevgör

GRAPHIC DESIGNER

designteemu@gmail.com
+358400633430

DESIGN

- Logot
- Yritysihmeet
- Käyntikortit
- Julisteet
- Muut printtityöt
- Nettisivut
- Valokuvaus
- Kuvitukset

How is Pispala different? (different from what?)

The best way to answer this question is by taking a look at it from the outside. Being a foreigner who has lived in this fine city of Tampere for a couple of years, who could be more qualified as an outsider? When I moved here from Germany, I immediately noticed a spectacular appreciation and deep, local support for the arts.

One early morning I got on my bicycle and made my way up the hill to discover Pispala for myself. The first thing going through my mind as I made my journey up the hill, was that I needed to stop smoking! Or stop riding up hills! After picking up my lung, I continued my ascent.

Once you cross the invisible line that separates the rest of Tampere from this magical spot on earth, your mind, body and spirit knows it. It feels like you are entering a small village where everybody knows your name and they're always glad you came. The ultimate Cheers!

Pispala is the land of the artist. Painters, craftsmen, musicians and much, much more. You can't throw a rock without hitting someone doing something arts related. Even when you throw a stone in a direction that is totally vacated, an artist will appear out of thin air. Most likely this

person will be painting a portrait of you throwing the stone with their brilliantly skewed perspective. In this fast-paced society, obsessed with instant gratification, it is refreshing to see so many people expressing themselves through art.

I have to admit that, at first, it was strange to walk through the streets making eye contact with people who smile at you and nod their head hello. With typical cynicism, my first instinct was to turn around to see if the nod was meant for somebody behind me. Not the smartest idea when you are going downhill on a bicycle. Good thing I live my life a quarter mile at a time.

The Pispala community welcomed me with open arms and showed their immediate support for my project ideas, despite my brand of off-beat humor. "Controversial" as we all know, is often a euphemism for 'interesting and intelligent.' - **Kevin Smith.**

Telling stories is what I've always wanted to do for a living. I stopped for a while due to the frustration of being stuck in my old work. I left it all behind and changed my structure of storytelling in the form of a Podcast. This popular medium is a format of talk radio that is hosted on the

internet. I love this kind of artistic expression. It has given me the opportunity to talk to and interview amazing people like New York Times Bestselling Author **Brian Bishop**, and comedy icon **Eddie Brill**, among others.

Yet writing a story is different. My experience in Pispala rekindled my love for the written word and showed me a novel approach to the art form. The people showed a willingness to help, teach and support me with their experience and input. This encouraging enchanting place has inspired me to get back to writing.

Even though some people have discouraged me along the way, and many did not like my style of writing, it is my dream, and I am not here to please them. When one has a passion, follow it, nurture it and never give up on it.

In the book, "Outliers," author **Malcolm Gladwell** says that it takes roughly ten thousand hours of practice to master a field. I am confident after meeting the amazing people in the enchanted town of Pispala, it will most likely only take one third of that time.

Teksti: R. Nowak
Kuva: Tiia V.

JOULUN(T)AIKAA

PISPALAN TEATTERISSA saa ensi - il- tansa yli 3 - vuotiaille lapsille ja lapsen- mielisille tarkoitettu pieni joulukuvaelma JOULUN(T)AIKAA 5.12.2015.

Kuvaelman päähenkilönä on tietenkin joulupukki, jolta kaikessa kiireessä on päässyt hukkumaan lahjantekoautomaatin tärkein osanen. Kuvaelma kertoo, kuinka kaikkien lasten ystävä tästä selviää.

Esityksessä on paljon vauhtia ja vaarallisia tilanteita hauskaa musiikkia unohtamatta. Joulukuussa esitys on mahdollista nähdä PISPALAN TEATTERISSA 10., 12. ja 16. päivinä.

facebook/pispalan.teatteri

Rantasalmelainen Joni Ahonen kotiutui Pispalaan

Satoi kaatamalla, kun Joni Ahonen reilut kolme vuotta sitten tallusteli rautatieasemalta Pispalaan, piti välillä sadetta Art Pispalassa ja jatkoi matkaansa Selkeenkadulle. Talon pihalla hän luuli tapaavansa vuokrafirman esittelijän, mutta nainen osoittautuikin asunnon omistajaksi.

Kuvataiteilijaksi valmistuva Joni Ahonen piti lokakuussa Ruut Luodon kanssa Reporanka-yhteisnäyttelyn Haiharan taidekeskuksessa. Näyttely oli heidän lopputyönsä TAMKiin. Jonin työ Kotitila käsitti parikymmentä muotokuvaa lehmistä.

Eira Salon liike Pispalan valtatiellä täytti juuri kahdeksan vuotta. Asiakkaita on käynyt laidasta laitaan. Eiran vakiokävijä, kuvataiteilija Joni Ahonen on taiteillut parturi-kampaamolle mainosjulisteen.

rintaa joka kerta, kun Googlesta haki kuvia ja **Lassi Valtosen** kipaleen Pispala.

– Kun tulin takaisin, jouduin kamalaan läävään – en viitsi sanoa mihin päin Tampereetta. Kaksi viikkoa kestin naapurien juopottelua, pakkasin tavarat laukkuihin ja soitin ystävälleni, parturi-kampaaja **Eira Salolle**, että voisinko punkata muutamän yön hänen sohvalleen.

Sattumoisin Eiran naapurista löytyi saman tien uusi asunto. Pispala otti Ahosen vastaan jälleen lempeästi.

Joni Ahonen valmistuu joulun tietämillä kuvataiteilijaksi. Kun paperi on taskussa, mies aikoo ainakin toistaiseksi suunnata ”isompiin ympyröihin”.

– Englanti kutsuu. On halu nähdä maailmaa. Jos tulevaisuudessa muutan töiden tai muun syyn takia Tampereelle, etsin kyllä ensiksi asuntoa Pispalasta. Täällä on tiettyä maalaisuutta tai maanläheisyyttä. Olen tällainen savolainen maalaispoika, joka tuntee olevansa Pispalassa kuin kotonaan.

Teksti ja kuvat: Jari Niemelä

Olin kuin uitettu koira, sateesta läpimärkä, kun ystävällinen omistaja esitteli minulle kaksion Pispalassa. Viiden päivän kuluttua hän soitti, että kaikista hakijoista hän oli valinnut minut, muistelee kuvataiteilijaksi valmistuva **Joni Ahonen** ensikosketustaan Pispalaan.

Kaupunginosa otti nuoren opiskelijan hyvin vastaan. Art Pispalan omistaja **Petri Nieminenkin** toivotteli lykyä pyttyyn ja kehaisi Pispalaa, josta Ahonen ei ollut itse asiassa kuullut aiemmin yhtään mitään.

– Nieminen kehui kovasti seutua ja sanoi, että olen onnellinen, jos tänne pääsen.

Opiskelut alkoivat Tampereen ammattikorkeakoulussa kuvataiteen ohjelmassa. Kahden vuoden aikana Ahonen

tutustui sujuvasti ihmisiin Pispalassa.

– Tein videoteoksen, jossa muutun naiseksi. Kävelin kauneushoitola ViVeen, jossa minut silmääkään räpäyttämättä meikattiin upeaksi leidiksi videota varten. Olen käynyt muuallakin meikkauttamassa itseäni, ja minuun on suhtauduttu hie-man oudosti, mutta ei Pispalassa, kertoo Ahonen.

– Jos kuljen keskustassa pitkässä nahkakatakissa, heti tuijotellaan, vaan ei täällä. Pispala on jotenkin suvaitsevaista, taiteellisempaa ja boheemimpaa seutua. Kukaan ei ihmettele jos kuljen naisena mekko päällä, vakuuttaa Ahonen.

Hän muutti välillä vuodeksi Englantiin opiskelemaan taiteita, ja kaiho puraisi

Salon Eira

Pispalan Parturi

Aukioloajat: Ma, ti, ke, pe 10-17 Torstaisin 14-21

Pispalan Valtatie 21

33250 Tampere

puh. 050 414 3939

PAULA HUHTANEN
23.11.-5.12
Pääkirjasto METSOSSA
 os. Pirkankatu 2
 33101 TAMPERE
 avoinna ma-pe 10-20 la 10-16
VAPAA PÄÄSY

PAU

PÄÄKIRJASTO METSO

PISPALAN KIVIJALKA

ÄÄNITYSPALVELUT // MIKSAUS // MASTEROINTI //
 MUSIIKKITUOTANTO // VIDEOTUOTANTO // PROMOKUVAUS
 JA AINA PARAS MEININKI!

OTA YHTEYTTÄ!
 INFO.RAJARECORDS@GMAIL.COM

SPACE JUNK

STUDIO

TÄYDEN PALVELUN ÄÄNITYSSTUDIO ALKUTUOTANNOSTA
 LOPULLISEEN MASTERIIN ASTI.

CONTACT: KIMMO@SPACEJUNKSTUDIO.FI

PISPALAN Kivijalka

PERINNERUMPU SOI!
 Osta nyt itsellesi ja anna lahjaksi
Pirjo Kainun
RUMMUTUSTA MAAILMANKAIKKEUDESTA
 Rentoutus CD
YKSIN EI KULJE KUKAAN!
15 e
Myynnissä

HoitoNurkka, Ekokampaamo Oranssi,
Pispalan Parturi, Pispalan Kivijalka OSK

Tilaukset pirjo61kainu@gmail.com

Kuvien

Kymmenet maalaukset tervehtivät jo-
kaista, joka astuu **Tarmo Paunun**
ateljeehen. Tauluista katselevat monet
nauravat ja värikkäät ihmiskasvot. Niiden
oudot muodot ovat yhtä aikaa kiehtovia ja
hämmästyttäviä. Ne pakottavat ajattelemaan
välittämättä siitä, pitääkö niistä.

- Arvo, jota maalaukseni edustavat, on
inhimillisuus. Se on ajaton, sillä edelleen-
kin se toisinaan unohdetaan, taiteilija ker-
too.

- Tarmo Paunu on vuonna 1971 synty-
nyt pispalalainen, jonka äiti, **Päivi Paunu**,
ja veljet, **Paavo** sekä **Matti**, päätyivät myös
taiteen pariin.

- Paavo piirteli lapsesta lähtien. Hän
astui taiteilijan polulle jo varhain, toisin
kuin minä ja Matti.

Nuorena Tarmo suunnitteli akateemista
uraa. Lukemalla opiskeleminen ei kuiten-
kaan siinä vaiheessa ollut mieleistä.

- Paunu kertoo kokeilleensa montaakin
eri alaa. Puusepän opinnoissa 1990-luvun
taitteessa hän innostui väreistä ja siitä,
mitä niillä saattoi tehdä. Siitä lähtien hän
on maalannut.

Montako taulua hän sitten on maalan-
nut? Noin 400, Paunu itse arvioi. Maalaa-
minen on hänelle itsensä toteuttamista.

- Joku toinen urheilee tai vaikkapa juo
kaljan. Minä maalaan taulun siihen lisäk-
si.

"Toisinaan maalaukset luovat itse itsensä"

Jotkut toiset maalaavat ulkoisesta havain-
nosta, esimerkiksi maisemia ja muotoku-
via. Paunu kertoo kuuluvansa niihin, jot-

ka maalaavat sisältä, omasta mielikuvituk-
sesta. Toisinaan kuvien ideat lähtevät va-
lokuvista tai kohtauksista elämässä, mutta
lähes aina lopulliset taideteokset vain mu-
kailevat mallejaan. Tästä esimerkkinä tai-
teilija näyttää keskeneräistä työtään. Siinä
komeilee hahmo kovasti Ku Klux Klanin
huppua muistuttavassa vaatteessa.

- Huppu vain on musta kuin pyövelillä.
On helppo nähdä, että idea maalaukseen
lähti Lahden omasta Ku Klux Klan -mie-
hestä.

- Inspiraatiota virtaa luonnollisesti myös
ympäristöstä. Paunu on asunut sekä Pis-
palassa että Helsingissä, ja kuvailee paik-
kojen ikään kuin jatkavan toisiaan. Suo-
menlinnassa inspiroi aava meri, Pispalas-
sa taas on maailman korkein jääkauden
aiheuttama reunamuodostuma.

- Sitten taas toisinaan maalaukset luovat
itse itsensä. Lähdin vain maalaamaan vä-
rejä kankaalle, ja sieltä alkaa erottua muo-
toja joihin tarttua.

Hän osoittaa pientä taulua, jossa vihre-
ästä taustasta on noussut esiin ihmiskas-
vojen sivuprofiili. Sellainen tapa maalata
muistuttaa pikemminkin jonkin elävän
kasvattamista kuin jonkin elottoman ra-
kentamista.

Taiteilija muistelee, miten huone Pyy-
nikin Trikoolla oli hyvin karu hänen
muuttaessaan sinne. Ensimmäiset viikot
oli pitänyt maalata vimmalla uusia töitä
saadakseen väriä tilaan. Maalausten esil-
lölle on kuitenkin myös toinen syy: se
on hänen tapansa maalata.

Maalaaminen ei hänelle ole myöskään
niin yksinkertaista, että tehdään taulu ja
sillä selvä. Hänellä ei ole tarkkaa tavoitet-

ta, joka pitäisi ikuistaa. Ei ole maisemaa
tai muotokuvaa, joka tehdään ja sillä selvä.
Paunu kertoo, miten hänellä on lähes aina
useampi teos työn alla. Ne ovat esillä pit-
kin hänen taulujentäyteistä ateljeetaan.
Niitä tulee sitten katseltua jatkuvasti, ja
aina välillä sytyttää: "Tätä pitää jatkaa
näin!"

"Transsymbolismissa tunteita siirtyy"

Kuten hänen kättensä töistä saattaa huo-
mata, Tarmo Paunu ei todellakaan ole
kaavojen orja. Hänen taiteensa toki edus-
taa ekspressionismia, mutta hänellä ei ole
paljoa sääntöjä maalaamisessaan. Tär-
kein, mitä kuvassa pitää olla, on läsnäolo.
Hahmojen ja niiden käsittelemien asioi-
den pitää tuntua läheisiltä. Ne pyrkivät
vaikuttamaan katsojan tunteisiin.

Esimerkiksi hän hakee pienen savisen
patsaan pöytänsä maalituubien joukosta.

- Yksi oppilaistani teki sen aikanaan.
Lapsien teokset ovat aina hyvin läsnäole-
via. Vasta vähän vanhempana itsekritiikki
alkaa tulla tielle. Kuulee, miten kuva voi
"mennä pieleen."

Paunu ei usko pelkkään tekniseen tai-
turuuteen ja kylmään tarkkuuteen. Kuka
tahansa voi hänen mukaansa olla maalari,
oli ihminen sitten traaginen taiteilija-ark-
kityyppi tai tiukka portsari jonkun baarin
ovella. Luovuus on ainoa, millä on merki-
tystä. Sen näkee jo hänen arvostamiensa
taiteilijoiden erilaisuudesta: Vincent van
Goghin hän mainitsee eräänlaiseksi tra-
gisen taiteilijan arkkityypiksi. Andy War-
hol on lähes tämän vastakohta; hedonisti
joka osasi markkinoida taidettaan.

Kasvattaja

Lapsen saviveistoksessa on kieltämättä samanlaista tunnelmaa kuin Paunun maalauksissa. Hän itse arvelee, että melko myöhään maalaamaan aloittaminen on mahdollistanut niin lapsenomaisen tyylin. Hän oli aloittaessaan kasvanut pois liiasta itsekritiikistä.

Paunu luonnehtii tätä lapsenomaista, läsnäolevaa taiteenteon filosofiaa transsymbolismiksi:

– ”Trans” tarkoittaa siirtymistä. Jotakin siirtyy katsojalle. Transsymbolismissa tunteita siirtyy symbolien välityksellä. Yksi tällainen symboli, joka on monessa työssäni, on silmät. Silmät ja kasvot ovat ensimmäinen asia, mitä lapsi näkee syn-tyessään.

Hän ei ole juuri poikennut transsymbolisesta tyylistään, joka syntyi 2000-luvun alussa.

Eräs kollega väitti, että Paunu polkee paikallaan taiteessaan ja tarkoitti tätä hyvänä asiana, sillä näin tyyli kiteytyy pakottomasti. Taiteilija naurahtaa ja toteaa, että paikallaan polkiessa alkaa katsella ympärilleen.

Paunu on pitänyt toistakymmentä yksityisnäyttelyä, jotka huipentuivat 2013 Helsingin Taidehallille. Hän kertoo, miten Vuoden taiteilijaksi valituksi tuleminen oli hänen suurin ylpeydenaiheensa. Sen jälkeen hän on ollut vapaa taiteilija ja osallistunut lähinnä yhteisnäyttelyihin.

– Näyttelyissä on parasta, kun näen ihmisten hymyilevän ja nauravan teoksilleni.

Teksti: Santtu Yli-Tokko

Kuvat: Petri Kuoso

Ville Prustin ja Jenni Hämäläisen persoonallinen liike palvelee laajaa asiakaskuntaa.

Miten aloititte?

– Tässä on ollut suutarinliike 90-luvulta. Sen perusti edesmennyt Jari Pietilä, oli tässä runsaat kymmenen vuotta. Minä ja Ville Prusti omistamme tämän nyt. Asumme Villen kanssa lähestulkoon yläkerrassa, kun **Tahkolan Timo** piti tätä ja Ville kävi välillä tuuraamassa. Joskus Timo ehdotti puoleksi vitsinä, että haluatteko ostaa tämän. (JH)

– Oppisopimuksella **Salosen Ville** (VS) on ollut yli puolitoista vuotta. Sitten on ollut harjoittelijoita, kuten **Miksa**, joka on vuodenvaihteeseen asti. (JH)

Miten suutariksi tullaan?

– Kävin Hervannan ammattiopistossa jalkinealan linjan valmistuen jalkineenvalmistajaksi. Prustin Villellä on Kankaanpäästä korjaavan suutarin tutkinto. (JH)

Millainen asiakaskunta on?

– Kaiken ikäisiä läheltä ja kaukaa. (JH)

– Monet ovat löytäneet Facebookin kaut-

ta. Ensimmäisen suutarin ajalta on vanhoja asiakkaita. (VP)

– Teemme mittatilaustöitä kengistä laukuihin ja nahkaliiveihin. Se tuo väkeä kauempaakin. (JH)

– Kun on isot tilat, pystymme ottamaan myös isokokoisia töitä vastaan. (VP)

Myös suutarin korjauspalvelut.

– Muutamaa avainmalliakin tehdään vain sivutöinä, toisin kuin markettisuutareissa. (JH)

– Pikasuutarit tekevät kauppareissun aikana korjaukset. Odottaessa mekin teemme jotain, mieluummin silti ajan kanssa. Koska töitä riittää, on järkevää rytmittää niitä. (VP)

Miten Amurin suutari poikkeaa muista?

– Yritämme luoda olohuonemaisien kohtaustapaikan. Että tänne voisi tulla viettämään aikaa eikä vain tuomaan kengät ja lähtemään. Yritämme uudistaa ihmisten ajatusta koko alasta. (VP)

– Periaatteessa kaikki, jotka ovat täällä

töissä, soittavat jotakin tai ovat bändissä. Voi kutsua vaikka rakkauden rokkisuutariksi.

Erikoiskenkiä tarvitseville?

– Riippuu aina, millaisia lestejä löytyy. Ihan on pienistä kengistä tosi isoihin koihin. (JH)

Kauanko valmistaminen tilauksesta kestää?

– Ensin tehdään koeversio istuvuuden saamiseksi. Nopeimmillaan ehkä kuukauden sisään. (JH)

– Tällä hetkellä jonot on pitkälle ensi vuoden puolelle. Jos nyt vuoden lopulla tilaa, niin kesästä lieenee valmista. (VP)

Millainen on suutarin arki?

– Jokainen päivä on vähän erilainen. Usein perjantait ovat vilkkaita, vaihtelee. (VP)

– Nyt kun on oppisopimuksella työntekijä, se on mahdollistanut meille enemmän

vapaa-aikaa, muuten emme ole juuri ehtineet pitää lomia.(JH)

Musiikkipiirejä palvellaan.

- Aika monelle tamperelaismuusikolle on tehty kengät, **Pekko Käkille** sandaalit ja **Ville Leinosen** rotsi korjattiin.(VS)
- *Death Hawksin* **Teemu Markkula** käy aika usein. Sellaista aika persoonallista jalkinetta haetaan. **Mattilan Rikulle** tehtiin marokkosandaalit, spittarityyliset studiotossut. (VP)
- Rokkiäijät hinkuavat Beatles-buutseja. Kun niitä ei saa oikein muualta kuin Englannista tai Mansen *Yesterdaystä*.(VS)
- Kokojen ja hyväkuntoisten löytäminen ei ole aina helppoa. (VP)
- Facebookissa on kuvat suunnilleen kaikesta, mitä ollaan itse tehty. (JH)

Mikä vaatteiden osuus myynnistä on?

- Niihin haemme vanhahtavaa. Vaikka ihmiset vielä aika vähän tietävät niistä, kyllä kerran viikossa joku menee. (VP)
- On asiakkaiden lahjoittamia rotseja, jotka kunnostamisen jälkeen on laitettu myyntiin. Nahkarotseista on myös tehty

uutta, kuten reppuja.(JH)

- Liikkeessä on Pietilän peruja järeitä suutarin ompelukoneita, jotkut jopa sadan vuoden takaa ja edelleen iskussa.
- Tikka-ompelukone tiskin edessä on virheettömässä kunnossa oleva kangasompelukone. Melkein kaikki voidaan Jennin isän avustuksella korjata itse. Perushuoltoa vaativat, öljyämistä ja kiristelemistä, mutta kun siitä huolehtii, kunnossa pysyvät. (VP)

Bänditouhuista.

- Soitamme kaikki kolme bändeissä. Salosen *Tentacle Pillow* on ehkä tutuin. (JH)
- Prustin Villellä on *Danakill*. Itse olen *Tundraloonissa*. Kaikki aika erilaisia bändejä, ainakaan itse en osaa kuvailla tai lokeroida. (JH)

Mikä on Suutarittaret-kalenteri?

- Tampereen naissuutarien päähänpisto, jossa olen mukana. Tekijöistä **Noora Porola** on suutari, muusikko ja graafikko, **Katrin Havia** taas ammattitaiteilija ja valokuvaaja. Idea on levittää tietoisuutta siitä, kuinka naisvaltainen ala nyt on. (JH)

- Murretaan myyttiä, että suutarit ovat aina miehiä. Eihän mikään ala enää ole mies- tai naisvoittainen. (VP)

- Joskus kävi, että Jenni oli tiskillä ja kysyttiin, että onko suutari paikalla. Tosin harvemmin näin, olivat ehkä vanhempia rouvia. (VS)

Teksti ja kuvat: Erkki Rautio.

Naisenergiaa yrittäjille

Ilse Lahdenpohja

- syntynyt Mikkeliissä 1968
- yrittäjä ja toimitusjohtaja
- harrastukset: moottoripyöräily ja Gesarin kasvattaminen
- motto: "Täytyy työskennellä nöyränä, mutta ei pidä nöyristellä"
- motto: "Minkä taakseen jättää, sen edestään löytää"

Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry sai uuden puheenjohtajan. PirkkaClean Oy:n omistaja ja toimitusjohtaja Ilse Lahdenpohja toivoo edistävänsä yrittäjien kesken yhteisöllisyyttä.

Tiistaina 27.10.2015 Pispalan-Pyynikin Yrittäjät ry:n syyskokouksessa valittiin uusi puheenjohtaja ja hallitus. Uusi puheenjohtaja ei lähde leikkisästi sanottuna "siivoamaan" kenttää vaikka pätevyyttä ja kokemusta olisi työnsä puolesta, vaan pyrkii jatkamaan edellisen puheenjohtaja **Sakari Turpeisen** viitoittamaa tietä, olemalla aktiivinen ja tarttumalla uusiin haasteisiin.

Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry:n uusi hallitus kokonaisuudessaan on: edellisestä hallituksesta jatkavat Ilse Lahdenpohja (PirkkaClean Oy), **Ulla-Maija Jakobsson** (Kuljetuspalvelu Sonni & poika Oy), **Vesa Karppinen** (Fysiko Oy), **Merja Nevalainen** (Pito- ja juhlapalvelu Nevamark Oy), **Kalevi Nordman** (seniorijäsen), **Jarmo Ovaskainen** (Pispalan JA-VU Oy) ja **Mika Salonen** (Resulttia Solutions). Uusina hallituksen jäseninä tulivat, **Anneli Keskinen** (Tmi Ajatuksen voimalla) ja **Henna Kykkänen** (Jäämatic Oy). Edellisestä hallituksesta Sakari Turpeisen (Ylövarasto Vuokraus Oy) lisäksi pois jäivät **Harri Meller** (HM-Office Oy) ja **Simo Mäkinen** (Lenio Oy).

Tie yrittäjäksi

Ilse Lahdenpohjan tie yrittäjäksi on käynyt pitkän tien kautta. Hän oli aluksi pitkään töissä siivousalalla kunnan puolella, josta siirtyi yksityiselle sektorille. Vuodesta 1996 hän toimi siivousalan yrityksessä johtotehtävissä. Työurallaan hän on ollut myös johtotehtävissä henkilöstövuokrausyrityksessä. Tänä aikana tuli tunne, että siivousala on kuitenkin se oma. Monet kuningasideat syntyvät silloin, kun ihminen on rentoutuneessa tilassa tekemässä juuri sitä mitä haluaa.

Näin kävi myös Ilsele hänen ajellessaan moottoripyörällään, ja näin sai alkunsa vuonna 2009 perustettu PirkkaClean Oy.

Tie Pispala-Pyynikin Yrittäjiin

Pirkanmaan Yrittäjien jäsen Ilse kertoo olleensa vuodesta 2010 eli melkein heti yrittäjäuransa alusta alkaen.

– Nelisen vuotta sitten kävin Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry:n Vero-info-tapahtumassa ja minut otettiin hyvin vastaan, hyvä ja lämmin henki ihastuttivat,

Ilse kertoo.

– Edellisissä töissä minulla oli laajat verkostot, jotka osittain katosivat kun lähdin omalle tielleni, hän jatkaa.

Tässä kohtaa Ilse kertoo, että yrittäjälle on hyväksi verkostoitua, ei pelkästään bisnesmielessä vaan myös sosiaalisessa ja sitä kautta oman hyvinvointinsa kannalta.

– Yhdistyksemme monien yritysten taustalla toimii yksi yksinäinen yrittäjä. Elämä ei saa olla pelkkää puurtamista, siihen on kuuluttava iloa myös. Toiset yrittäjät ovat usein samanhenkisiä ja ehkä voivat parhaiten tukea toista yrittäjää.

Ilsen toiveissa olisikin, että yhdistyksen tapahtumiin jäsenistö osallistuisi aktiivisesti. Hänen mielestään on hyvä että avec-tilaisuuksia järjestetään, että monilla puoliso ja perhe kulkevat yrittämisessä mukana: Tämä lisää entisestään yhteen kuuluvuutta ja herättää yhdessä tekemisen meininkiä. Tulevaisuuden hän näkee valoisana, ja alueellisesti Pispala ja Pyy-nikki tarjoavat hyvät puitteet yrityksille.

Luotettavuus ja laatu ratkaisevat

Siivousalalla on kasvun mahdollisuudet, sanoo PirkkaClean Oy:n omistaja ja toimitusjohtaja Ilse Lahdenpohja. Kasvun mahdollisuudet johtuvat pitkälti siitä, että yhä useammat yritykset ostavat siivouspalvelun ulkopuoliselta toimijalta, ja siivottavia neliöitä riittää yritysmaailmassa. Palveluasenne ja työn laatu ratkaisevat.

Vuonna 2009 perustettu PirkkaClean Oy on ollut tasaisessa kasvussa. Eikä yrityksessä aiota jäädä makaamaan paikalleen, vaan hallittua kasvua jatketaan. PirkkaClean Oy tarjoaa palveluitaan kaikenkokoisille yrityksille, mutta suurin osa asiakkaista on pk-yrityksiä ja taloyhtiöitä. Ilse Lahdenpohjan mukaan on parempi kasvaa hallitusti ja pitää nykyiset asiakkaat tyytyväisinä olemalla luotettava kumppani, joka tekee työnsä laadulla. Ilse kertoo, että yksi parhaista palautteista on, kun heidän siivoojiaan on alettu kutsua omiksi työntekijöiksi kohteissa ja heitä palkitaan siellä muun muassa joululahjoin.

Työntekijät voimavara

Siivousalan yrityksellä suurimmat kulu-erät muodostuvat henkilöstön palkkukulusta. Tämä ei kuitenkaan ole ongelma, jos työ on hyvin organisoitu, sanoo Ilse.

Hän kertoo, että heillä työntekijät ovat kaikki kaikessa, ja siksi yrityksessä pyritään pitämään työntekijöistä hyvää huolta. Alkaen palkkauksesta joka on parempi kuin mitä TES määrää. Olennaista on myös se, että työ on mitoitettu järkevästi. Tästä syystä Ilse, jolla on pitkä kokemus alalta, käy kartoittamassa aina kohteet itse ennen tarjouksen antamista, jotta työ on mahdollista tehdä kohtuullisessa ajassa.

– Monet työntekijät ovatkin olleet talossa aina perustamisesta lähtien. Matkan varrella niille, jotka ovat siirtyneet muihin töihin, ovat ovet jääneet avoimiksi, ja useat ovat palanneet takaisin meille töihin.

Ilsen mukaan on ehdoton edellytys kasvulle ja muutenkin koko yrityksen toiminnalle, että väki viihtyy ja on pitkään töissä. Toiminta hankaloituisi, jos jatkuvasti pitäisi perehdyttää ja kouluttaa uusia työntekijöitä. Lisäksi monissa kohteissa luotettavuus on tärkeää. Tämä edellyttää, että työkohteessa asiakas huomaa tutut

kasvot, mikä on omiaan synnyttämään luottamusta.

Teksti: Jyri Lehtimäki

Kuvat: Alper Sevgör

PirkkaClean Oy

- siivousala
- yrittäjän lisäksi 36 siivoojaa, yksi työnjohtaja sekä toimistokoira Gesar
- liikevaihto 800,000 €
- saanut Kauppalehden menestyjäyritys-sertifikaatin vuonna 2014 ja 2015

Työntekijöitä toimistolla ilahduttaa "toimistopäällikkö Gesar"

Mestari Virta sai muiston

Tuorein muistolaatta Pispalaan saatiin viime kesänä, kun Mäkikatu 75:ssä sijaitsevan asuinkerrostalon seinään ruuvattiin Olavi Virran muistolaatta. Sen kustansivat Pispalan Moreeni ry ja taloyhtiö. Pispalassa on aiemmin muistettu laatalle muun muassa Lauri Viitaa ja Punaista tukkitietä, jonka betonijalusta on myös tuorein adoptiokohde.

Raimo Rajalan suunnittelema ja valmistama, nuottiavaimen koristama laatta kertoo, että suomalaisten rakastama taiteilija Virta asui kyseisessä talossa viimeiset elinvuotensa. Virta kuoli heinäkuussa 1972. Lisäksi laatalle on värssy Virran säveltämästä ja sanoittamasta laulusta *Yö kerran unhoa annoit*.

Virran muistamisesta on siellä täällä virinnyt ajatuksia aiemminkin. Pispalan Sälli **Ilkka Kuusniemi** kertoo jo parikymmentä vuotta sitten pohdiskelleensa asiaa. Mutta lopputulokseen päästiin vasta, kun pispalalainen muusikko ja laulaja **Ilmo Korhonen** ehdotti Pispalan Moreenille muistolaatan kustantamista.

Puolisen vuotta myöhemmin, Virran kuolinpäivänä 14.7. Iso-Simolan pihapiiri täyttyi ihmisistä. Arviolta reilut 400 Virran musiikin ystävää kokoontui juhlistamaan laatan paljastustilaisuutta, jossa esiintyivät Pispalan Sälli, **Dimitri Isberg**, **Pasi Kaunisto** ja **Matti Heinivaho**.

Virta elää yhä sydämissä

– Ola elää edelleen ihmisten muistoissa. Vaikka hän menetti kaiken, hän elää, ar-

vioi Matti Heinivaho kesän tilaisuudessa.

Eläkkeellä oleva tv-toimittaja Heinivaho on viimeisiä, jotka kävivät haastattelemassa Virtaa tämän Pispalan-kodissa. Puolen tunnin haastattelu 1970-luvun alusta löytyy muun muassa Youtubesta haulla ”Päivä Pispalassa”.

Laulaja Pasi Kaunisto taas kierteli Virran bändissä basistina 1960-luvulla. Kaunisto muistelee Olaa lämmöllä.

– Hän on mestari. Ennen kaikkea tulkintamistapa oli Olalla hallussa, ja hänen lauluäänensä oli valtavan hieno loppuun saakka. Ola elää meidän selkärangassamme varmasti satoja vuosia.

Virran tuotantoa viime vuonna levyllä laulanut Dimitri Isberg korostaa ennen kaikkea Olan työmiesasennetta.

– Hän oli täydellisyys harkkijana, kova harjoittelemaan. Olan vahvuus oli tulkinta. Olen viime vuosina opetellut tulkintamistapa, jotta saisin laulun koskettamaan kuulijaa.

Lauri Viitaa on muistettu paljon

Pispalassa on aiemmin muistettu kirjailija ja ennen kaikkea kirjailija, runoilija Lauri Viitaa. Hänen synnyinkotinsa päädyssä Pyykkimettän laidalla Pispalanharjulla on

Moreenin vuonna 1982 kustantama muistolaatta. Viita syntyi Pohjois-Pirkkalan kunnassa joulukuussa 1916. Lapsuusvuosiinsa Viita asui myös Portaanpää 8:ssä, jossa sijaitsee hänen nimikkomuseonsa.

Pispalan Moreeni on ollut sängen aktiivinen erilaisten muistojen vaalimisessa. Virran ja Viidan muistolaattojen lisäksi yhdistys kustansi muutama vuosi sitten laatan Punaisen tukkitien betonijalustaan. Tämä parkkipaikan laidassa Pispalan kirkkoa vastapäätä sijaitseva antura on viimeinen näkyvä muisto vanhoista pispalalaisista tukkisteista. Viime vuonna yhdistys myös adoptoi jalustan.

Vastaavasti Moreeni on adoptoinut Tahmelassa säilyneen osan vanhaa pulteriatiaa, joka rakennettiin työllisyystöinä 1900-luvun alussa. Aita toimitti aikoinaan Tampereen ja Pirkkalan rajan virkaa. Pulteriatian luona on asiasta kertova kyltti. Samanlainen on tulossa myös Punaisen tukkitien jalustalle.

Kulttuuriteko myös oli, kun kotiseutuyhdistys Pispalan Moreeni kustansi Pirkkankadun ja Pispalan valtatieyhtymäkohtaan vanhan rajapyykin. Tällä tapaa muistettiin Pispalan ja Tampereen rajaa ja varsinaista rajaporttia, jollainen vanhassa aidassa ennen vanhaan olikin.

Adoptoidako lisää kulttuurikohteita?

Adoptoi monumentti on Pirkanmaan maakuntamuseon vuonna 2008 käynnistämä hanke, jossa yhdistyksiä ja järjestöjä kannustetaan ottamaan hoitoonsa vanhoja ja arvokkaita kulttuurihistoriallisia kohteita. Pispalasta on siis adoptoitu kaksi kohdetta – hyvä kysymys on, löytyisikö vielä lisää?

Hoitotoiminta on vapaaehtoistyötä vanhojen rakennusten ja muinaisjäännösten parissa. Adoptoija ei omista kohdettaan, vaan huolehtii siitä, tarkkailee sen kuntoa, voi tutkia kohteen historiaa tai järjestää halutessaan paikalla erilaisia tapahtumia. Projektin esikuvana on skotlantilaisen Archaeology Scotland -järjestön organisoima Adopt a Monument -toiminta.

YLIN KUVA: Muusikot Pasi Kaunisto ja Matti Heinivaho viihtyivät heinäkuisessa illassa Virran musiikin merkeissä.

YLLÄ: Pispalan Moreeni ehti muutama vuosi sitten naulata Punaisen tukkitien jalustaan asiasta kertovan laatan. Nyt anturakivi on adoptoitu yhdistyksen hoitoon.

OIKEALLA: Virran muistolaatta 2015.

Teksti ja kuvat: Jari Niemelä

Olavi Virtaa juhlistettiin pispalalaisin voimin

Tangon kuningas veti Aleksanterin kirkon täyteen

Olavi Virran syntymän 100-vuotisjuhlavuotta on pitkin maata juhlistettu jos jonkinmoisilla konserteilla ja tapahtumilla. Yksi erikoisimmista varmasti koettiin Tampereella marraskuun 11. päivä. Olavi Virta ja kirkko? Miten ne edes samaan lauseeseen mahtuvat? Eihän Virran lauluista löydä hengellistä sanomaa kaivelemallakaan. Paitsi ehkä Sinitaivaasta.

Tampereen Tuomiokirkkoseurakunta osoitti kuitenkin ennakkoluulottomuuttaan ja tarjosi komeat puitteet Aleksanterin kirkossa järjestetylle Elämän Virta -konsertille. Eikä suotta, sillä kirkko täyttyi ääriään myöten iskelmän kuninkaan muistelijoin.

Lähtökohdat tarjosi pispalalaisvetoinen esiintyjäkaarti, joka reilun tunnin esityksellä nivoi Olavi Virran elämänsä kaaren sanoin ja ennen kaikkea sävelin. Ja nyt päästään yhteen kirkolliseen näkökulmaan: illan kantava teema oli *Saarnaajan kirjasta* löytyvä kaari – nousu ylenpalttiseen elämään, jota seurasi alamäki. Näinhän Virrallekin kävi.

Toteutus pääosin Pispalan väellä

Konsertin käsikirjoituksesta vastasi Harjun seurakunnan kappalainen **Markku Komulainen**, joka on myös Pispalan Moreeni ry:n hallituksen jäsen. Moreenin piirissä konserttia suunniteltiin aina viime keväästä, jolloin Tampereen tuomiorovasti **Olli Hallikainen** näytti hankkeelle vihreää valoa.

Solistit löytyivät pitkälti omalta mälältä: **Juha Hildén**, **Pauli Hanhiniemi**, **Katwi Koivisto**, **Tuuli Kaukoranta**, **Jutta Halmetoja**, **Ronja Alatalo** ja **Tanja Kortelainen**. Joukon jatkeeksi pyydettiin kokeneita kirkkosolisteja – ja myös Olavi Virran kanssa keikkailleita – **Pasi Kaunistoa** ja **Matti Heiniva**hoja.

Pispalaan muuttanut **Tero Kaario** sovitti ja harjoitutti kappaleet muusikoilla, joilla myös on läheiset siteet ”Vuoristoon”. Kokonaisuuden täydensi Tampereen Kotkien puhallinorkesteri.

Sanoisin, että erinomainen, kaunis ja hyvin esitetty kokonaisuus, vaikka itse sanonkin. Minulle nimittäin siunaantui tilaisuus kerrankin esiintyä kirkossa alttarin edessä! Toimin konsertin juontajana yhdessä **Kaija Pisp**an kanssa.

Voisin vuolaasti kehua konsertin sisältöä ja toteutusta, koska seurasin läheltä kokonaisuuden hiomista, mutta kuuntelin myös herkin korvin kirkosta poistuneiden pelkästään positiivisia kommentteja. Jätettäköön kuitenkin.

Miksi muka ”kevyt” ei kirkkoon kelpaisi?

Kiinnostus Virta-konserttia kohtaan osoitti taantumuksellisiksi sellaiset julkisuudessa aiemmin annetut kommentit, joiden mukaan ”kevyt musiikki” ei kirkkoon sovi. Etenkin Juice Leskisen musiikin ja sanoitusten kelpoisuudesta Herran Temppeleihin on käyty sanan sivallusta.

Minusta tuomiorovasti Hallikainen ansaitsee varsin syvän kunnioituksen. Hänen päätöksellään kirkko jatkaa Tampereellakin hienolla suvaitsevaisuuden tiellä.

Konsertin tuotto menee Tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyöhön. Pastori Komulainen toivoi osuvasti *Silta*-lehdessä, että ”varat käytettäisiin myös päihteiden käyttäjien auttamiseen – moni on samassa kurimuksessa kuin Virta aikoinaan”. Fiksusti sanottu.

Teksti: Jari Niemelä

Kuva: Jussi Laitinen/
Tampereen seurakunnat

100-vuotias koulu sai juhlateoksen

Pispalan koulun sadan vuoden taival on saanut ansiokkaan historiansa yksiin kansiin. Kahden maailman kohtaamisia on professori Vesa Vareksen kirjoittama läpileikkaus koulun taipaleesta Pirkkalan kunnan Ylä-Pispalan kansakoulusta näihin päiviin. Matkan varrelle mahtuu lukuisia koululaisten ja opettajien muistoja, faktatietoja sekä kouluolojen kehitystä 135 sivun verran.

Vuodesta 1900 harjun lapset olivat käyneet Pispalan koulua Hyhkyssä. Paineet toisen koulun saamiseksi kasvoivat ja viimein Pirkkalan valtuusto taipui siihen, että Pispalan suvun lahjoitusmaalle rakennettiin kaksikerroksinen koulutalo 1915. Syntyi ”valkoinen saareke punaiseen mereen” – muistuma kertoo, kuinka opettajakunta oli perinteisesti konservatiivista ja koulua käyvät työläisten kakaroita.

Ensimmäinen laajennus jo vuonna 1922

Ensimmäinen laajennus koululle saatiin jo 1922, seuraavakin 21 vuoden kuluttua: arkkitehti Bertel Strömmerin suunnittelemana koulu sai nykyisen hahmonsä.

Vuoden 1937 Harjun liitoksen yhteydessä koulun nimi muuttui Pispalan kouluksi ja vanha Pispalan koulun nimi Hyhkyn kouluksi. Talvisodan aikana koulu otettiin sotilasmajoitukseen ja koululaiset saivat lupaa niin että kevätlukukausi 1940 kesti vain puolisentoista kuukautta.

Vastaukset kerrottiin pulpetin vieressä

Tahmelalainen **Airi Karima** muistelee so-

tavuosien koulunkäyntiään:

– Ruokaa oli niukasti, velli ja näkilleipäpala, keitto ja pala lanttua... Ruokalassa syötiin pitkien pöytien ääressä seisten ja ulkovaatteet päällä... Opettajalla oli aina auktoriteetti. Esimerkiksi tervehtiessä piti aina niiaa ja antaa vastaukset tunnilla seisten pulpetin vieressä.

Sotavuosien jälkeen painiskeltiin rapistuvan koulun kanssa, sitten tuli peruskoulu-uudistus, joka jätti vanhakantaisen kansakoulun historiaan ja vuonna 1994 aloitti koulun vanhempainneuvosto, kunnes Hyhky ja Pispala yhdistyivät Pispalan kouluksi. Vielä tosin moni tapalee koulun vanhaa nimeä.

”Pispalalaiset ovat mutkatonta sakkia”

Lainattakoon lopuksi johtajaopettaja **Jorma Valkamaa** (joka muuten 1960-luvulla rehtoriksi tullessaan arveli joutuneensa vanhainkotiin, kun näki opettajakunnan ensimmäistä kertaa):

– Pispalalaiset ovat aina olleet mutkatonta ja mukavaa sakkia. Vielä 1950-luvulla he olivat enimmäkseen tavallista työväestöä, jonka perinteisiin kuului arvostaa koulua... Myönteinen asenne var-

maan vaikutti lapsiinkin ja lasten kautta opettajiin. Tällaisessa ilmapiirissä oli helppo työskennellä.

Teksti : Jari Niemelä

Kahden maailman kohtaamisia -teosta voi ostaa Pispalan Joulumarkkinoilla Haulitehtaalla 9.12.2015 klo 16-21.

Piirussa vietettiin Euroopan kulttuuriperintöpäivää

Pispala oli myös mukana Euroopan kulttuuriympäristöpäivänä, jota vietettiin 13. syyskuuta. Tämänkertaisena teemanä oli *Teollisuuden ja tekniikan perintö*.

Rakennuskulttuurikeskus Piirun päivä Uittoyhdistyksen entisellä talolla keskittyi uiton historiaan Pirkanmaalla.

Tapahtumassa Pirkka-Hämeen jätkäperinne ry:n jäsenet esittivät uiton taitoja ja lauluja. Sastamalan Paukepäiviltä mukana oli maamoottori ja pärehöylä. Osallistujat saivat mukaansa varapäreet, jos päreet sattuvat palamaan lähiaikoina!

Raaka-Arska saunalta, päivää!

Kun aloitin jutun kirjoittamista Ari Johanssonista, pohdin ajatusta, mikä tekee ihmisestä pispalalaisen? Riittääkö, että on asunut mäellä jonkin aikaa vai täytyykö tänne syntyä? Voiko Pispalaan ”syntyä uudelleen”? Kysymykset vaivasivat sen verran, että jätin pohdinnat lopulta sikseen. Vaikuttaa siltä, että oikea vastaus riippuu kysyjästä itsestään.

Joka tapauksessa, Ari Johansson on lehtemme tämänkertainen syntymäpäiväsankari. Hän täytti marraskuussa 60 vuotta. Siispä onnea!

Aikaa on vierähtänyt siitä, kun pispalalainen nöösipoika sai serkultaan aika vahvan kutsumanimen Raaka-Arska. Liekö pispalalaista perinnehuumoria tai sitten vuodet ovat pehmentäneet miestä, mutta raakuus on tästä miehestä kaukana, kun istutaan Rajaportin saunakahviossa menneitä muistelemassa.

Tai siis Ari muistelee. Lempinimi muuten tuli siitä, kun Arilla oli tapana liiskata lehdellä karpäsiä liiterin seinään!

Saunan tunnelmaan jo pikkupoikana

Herra Johansson on Rajaportin saunan vahvoja taustavaikuttajia. Hän on toiminut jo kymmenisen vuotta saunayhdistyksen puheenjohtajana. Vaikka onkin elämästään asunut valtaosan muualla, jo

pitkään Nekalassa. Siellä hän on vaikuttanut myös Viinikka-Nekalan omakotiyhdistyksen nokkamiehenä.

Mutta kerran pispalalainen, aina pispalalainen! Rajaportin saunaan Johanssonilla on hyvin varhainen side, sillä lapsena saunan naapurina 1950-luvulla asuessa oli ilmeisen väistämätöntä, että löylyyn joutuu.

– Olisinkohan ollut noin puolivuotias, kun ensimmäisen kerran Rajaportin saunaan minua olisi viety. Sellaistakin muistellaan, että isäni olisi kiikuttanut minut pyyhkeen sisällä Tahmelan saunaan kymmenen päivän ikäisenä, kertoo Johansson.

Digi mullisti valokuvauksen

Ammattikoulu toi Arille painajan ammatin, mutta ei leipää, sillä hän menikin Lielahden tehtaalle hommiin ja hiljalleen aloitteli uraansa myös valokuvaajana, ensin avustajana, myöhemmin vakituisena Hämeen Yhteistyössä. Lehdessä valokuvaamisen jälkeen Johansson perusti

veljensä kanssa Fontanka-Foton. Veljekset kuvasivat eri julkaisuihin, tekivät studiokuvauksia ja myös valmistivat valokuvia mainostomistoille, kuvaajille, museoille, yrityksille ja viranomaisille.

Itse muistan Johanssonit erityisesti 1980-luvun puolivälistä Kuninkaankadun liikkeestään, kun nuorena free lancerina kuskasin heille filmirullia, joiden kätköistä taiottiin painokelpoisia otoksia toimitamaani *Kaukajärven Uutisiin*.

– Tekniikan kehitys mullisti digin myötä valokuvaamista niin, että firman oli muututtava. Ryhdyin 1999 studiokuvaa-jaksi, ja niin tulin taas Pispalaan. Minusta tuli ”Kirsti Hildén”, naurahtaa Johansson.

Hän siis osti Pispalan valtatieltä Hildénin kuvausliikkeen osaksi Fontanka-Fotoa aputoiminimenä, mutta digitalisaation ankara koura kuritti senkin olemassaoloa. Johansson pisti firmansa pöytälaatikkoon ja teki sen jälkeen jonkin aikaa ilmakehää helikopterista. Nyt Ari myy tulostintarvikkeita.

Raaka-Arskka 5-vuotiaana Lautsiassa. Taustalla Siiri-äiti. Kuva: Herbert Mützen, Dresden.

Kuva: Sakari Partio

Ari Johansson ja sauna

- Ari syntynyt 2.11.1955
- Rajaportin sauna on syntynyt vuonna 1906
- Arin lemmikit: Rajaportin sauna ja klassinen musiikki
- Rajaportin lemmikit: tyytyväiset saunojat
- Arin vinkki: katsokaa netistä, saunalle opastetaan jopa japaniksi ja kiinaksi
- saunan vinkki: kahvion laaja olutvalikoima, tuotteita muun muassa Baltiasta ja kotimaisilta pienpanimoilta

Kuva: Sakari Partio

Valokuvaaja, liikkeenomistaja Johansson vuonna 1986, aikoihin jolloin Fontanka-Foto muutti Kuninkaankadun tiloihin. Kuva: Ari Johansson (selfie).

”Rajaportin saunan tilanne on hyvä”

Ari Johansson on varsin tyytyväinen Rajaportin saunan tilanteeseen tällä hetkellä. Saunayhdistys pelasti aikoinaan Suomen vanhimman yleisen saunan rappiolta ja on kehittänyt toimintoja niin, että kaupungilta tuskin sellaista fakiiria löytyy, joka ottaisi saunan ”pois” yhdistykseltä. Kaupunkihan omistaa saunakorttelin kiinteistöt ja maapohjan.

– Meillä on hyvä yhteys Tampereen kaupungin kanssa. On ollut puhetta, että yhdistys ottaisi kaikki vastuut saunakorttelista itselleen tai että ostaisi tontin ja

kiinteistön. Jopa Tilakeskuksessa onnecsi ymmärretään, että tämä on muutakin kuin liiketoimintaa, sanoo Johansson.

– Haluamme säilyttää Rajaportin tunnelman, omaleimaisuuden ja talkoohen- gen, jotka tuskin säilyisivät, jos tämä olisi yksityisen yrittäjän hallussa. Rajaportin saunakorttelin arvo ei ole pelkästään nelioita tontilla ja kuutioita rakennuksissa. On selvää, että vuotuinen 20,000 kävijän määrä on melkoinen matkailuvaltti Tam- pereelle.

– Löylyjen lomassa pihalla vilvoitellessa kuulee paljon muitakin kieliä kuin suo- mea. Matkailuihmiset ovat monen vuo- den ajan ihmetelleet meille, että mitä kummaa te olette oikein tehneet, sillä aina kun Ryanair teki lehteensä juttua Tampe- reesta, siellä oli juttu Rajaportin saunasta.

Se lienee Rajaportin ihme.

Teksti: Jari Niemelä
Kuvat: Ari Johanssonin
arkistot

Kultaisen Ordan jäljillä

Kuvassa Lauri Honkarinta (vas.), Alexey Antropov, Mikko Korte, Sami Maalas ja Sam Jones.

Hirvitalon kulttuuriryhmä teki seikkailuhenkisen matkan Achtuballe Volgan sivujoelle Etelä-Venäjälle mukanaan irlantilainen dokumentaristi.

Elokuun 4. päivä.

Vanhanmallinen sinivalkoinen Mersu matkailuauto mörähti liikkeelle kohti kaukaista kaakkoa, myyttien sävyttämää Volgan mutkaa.

Neljän matkajaan, yhden venäläisen ja kolmen suomalaisen, tarkoituksena oli rakentaa määränpäässä lautta ja laskea sillä kymmenen päivää alas Volgan sivujokea Achtubaa, venäläiseen sielunmaisemaan sukeltaen. Pitkä matka kaakkoon kulki Pietarin puolustuskaupunki Kronstadin, Moskovan ja Volgogradin (Stalingrad) kautta piskuiseen Kalinin kylään, Pispalassakin monille varsin tutun, **Alexei "Punch" Antropovin** datsalle.

Itseni lisäksi matkalle lähti **Mikko Korte** ja oululainen, hieman kajahtanutta Thor Heyerdahlia muistuttava **Lauri "Tapio Pikkarainen" Honkarinta**, joka toi seurueeseen mukanaan palan villiä pohjoista ulottuvuutta. Matkasta oltiin puhuttu jo monta vuotta, ja nyt vihdoinkin toteutuisi unelmamme lauttamatkasta Alexein kotikonnuilla, meille niin vierailla, arotuulten,

pahtavan kesäaurion ja mehukkaiden vesimelonien kypsytämässä Kultaisen Ordan maassa. Venäjän keskisiä aroja hallitsi tämä Kultaiseksi Ordaksi kutsuttu Tsingis Khanin jälkeläisten johtama valtiojärjestelmä, joka oli 1300-luvulla Euroasian suurin valtiomuodostelma.

Pitkä matka Alexein lomatilalle datsalle kesti lähes viikon. Kronstadissa sytytimme mehiläisvahaknynttilän merimiesten suojeluspyhimys Nikolain kirkossa. Moskovassa kyytiimme hyppäsi irlantilainen, BBC:llekin kuvannut **Sam Jones**. Aina kiinnostunut ryömimään sinne missä harvat ovat käyneet, ja siten täydellinen retkikuntalainen Sam toi porukkaan järjettä ja rauhallista "brittimäistä" särmää.

Datsalle

päästyämme aloitimme useita päiviä kestäneen lautan rakentelun pahtavan kuivassa lähes 40 °C:n auringonpaisteessa. Kieronlaiset kansipuut hankimme läheiseltä puun toimittajalta ja kannen alle kiinnitimme ponttooneina käyttämämme

muovitynnyrit. Kun lautta oli hyväksytävästi saatu kuntoon, kokosimme sen kasaan joella, sulloimme torilta eväiksi ostamamme kaalit, perunat, tomaatit ja punajuuret laatikoihin kannen alle ja ampaisimme matkaan.

Lähtöpäivänä saimme kuulla, että jo päivämatkan päässä olisi ensimmäinen ponttoonisilta, josta tuskin pääsisimme läpi. Matka uhkasi jäädä lyhyeksi, mutta emme suotta huolestuneet. Etenimme myötävirtaan kiemurtelevaa Achtuba-jokea alas välillä meloen ja onkimiesten siimoja sekä vastaan osuvia oksaisia joen pohjaan tarttuneita ajopuun runkoja väistellen.

Toisena päivänä saavuimme ensimmäiselle sillalle, ja vaikutti siltä ettei sitä lotjamme kunniaksi avattaisi. Hetken pohdittuamme sillalle ilmestyi jostain kuin tilauksesta nostokoukkuinen kuorma-auto. Ystävällinen kuski lähti nostamaan lauttaamme, ja vaikka hetken näytti jo siltä, että se halkeaisi kahtia, saimme lennätettyä rungon sillan yli.

Useimmiten

jokea reunusti savinen ja hiekkainen jyrkänne, jonka veden alaisista onkaloista Alexei kaivoi syötäväksemme nyrkin kokoisia rapuja, avotulella keittämämme kaalisopan tai borssin kylkiäiseksi. Pimeys iski aikaisin jo seitsemän jälkeen, mutta onneksemme ei sääskiä enää elokuussa liiemmin liikkunut. Rannan pusikoissa kannatti tosin liikkua varovaisesti myrkyllisten mustaleski-hämähäkkien takia. Nukuimme yöt makuupusseissa lautan kannella tai rannalla teltoissa. Resupartaisella Pikkaraisella oli tapana paeta riippumattoonsa kivenheiton päähän rannasta.

Toisinaan

vaelsimme lautalla yötä myöten, ja kerrankin yön pimeydessä sattui lauttamme lipumaan hiljaa lähelle rannassa äänekäästi soittavaa ja juhlivaa telttaseuruutta. Lähestyessämme leirissä tuli hiljaista ja valokeilat alkoivat tavoitella lauttaamme pimeydessä. ”Hoi siel, hieno lautta teil, tulkaa tänne!” kuului kehoitus. Vaikka olimme jo väsyneitä, päätimme hetken epäröityämme rantautua tuttavuutta tekemään. Meidät ohjattiin suureen teltaan, jonka keskeiselle pitkälle pöydälle oli nostettu saslik-vartaat ja votkat iltaa edistämään. Siinä oli useampi perhe yhdessä viettämässä iltaa. Mahakas perheen päällikkö istui keskellä kuin aurinkokuningas, tataarien laulaessa laulujaan. Joimme, söimme ja lauloimme teltassa hetken aikaa, isäntien meitä parhaansa mukaan kestiten.

Viidentenä

päivänä saavuimme Kultaisen Ordan vanhaan pääkaupunkiin Tsareviin. Kylään johtavalla raitilla, oli vastassamme istuskelevien ukkojen rinki, jotka tietysti kutsuivat meidät luoksensa jutustelemaan. Saimme kuulla, että eräälle kazakstanilaisista kaveruksista oli juuri syntynyt poika, ja siksi täällä sopi sunnuntaiehtoon hie-man kippistellä.

Mukanaan ukoilla oli seudulle hyvin tyypillinen sivuvaunullinen moottoripyörä. Minulta kysyttiin, haluaisinko kokeilla. Tottakai halusin; en vain arvannut, että kuskiksi herätettäisiin Ladassa päätään pitelevä nuori mies. Juippi heräsi äkäisenä, kun olivat ukot menneet hänen menopeleinsä koskemaan, mutta leppyi kuitenkin antaakseen minulle kyydin. Tästä ei voinut enää perääntyä. Nousin moottoriajoneuvon selkään, en sivuvaunuun, vaan kuskin taakse.

Helle paahtoi parhaimmillaan 40 °C astetta

Nyt ajattelin, että tämä saattaisi sittenkin olla viimeinen matkani, tämän selvästi tukkihumalaisen nuoren villin kiihdyttäessä ratsuaan järjestömään vauhtiin kuoppaista ja mutkikasta metsätietä. Puristin pyöreää kahvaa minkä pystyin. En tosin ihmettele tuon nuoren peräkylien James Deanin epätoivoa; kylässä nykyisellään on hyvin vähän elämää, Kultaisen Ordan loistosta puhumattakaan.

Siellä toimii parantola, koulu, ja tsetseenien hoitama kyläkauppa, jonka perheen luokse meidät kutsuttiinkin teelle ja päivälliselle.

Seuraavaksi oli taas edessämme muurina silta, jonka selvitimme täpärästi altaasta raosta alittamalla. Loppupäivinä, ajettuamme toistemme hermot jo ahtaalle, aloimme ymmärtää ajoittaisen hiljentymisen merkityksen. Hiljaisuudesta muodostuikin ylläilyä, jonka aikana sai vetäytyä rauhaansa. Kymmenentenä päivänä saavuimme periferian sydämeen, viimeiselle sillalle, jota emme enää ylittäneet. Pistimme lautan moottorisahalla kolmeen osaan ja uupuneina kärräsimme sen kyläläisten kyyditsemänä vielä samana yönä takaisin Kalininiin. Paluumatkalla kohtasimme haasteita, mutta se onkin toinen jo tarina.

Mitä siis jäi käteen?

Ainakin vaikutuksen teki venäläinen maalaiskylä vierasystävällisyys. Sellaista toivoisi näkevän myös näillä leveyspiireillä. Ihmiset olivat kiinnostuneita meistä, vaikkakin meidät alituisen esiteltiin amerikkalaisina. Suomesta tiedettiin lähinnä **Ville Haapasalo**. Kysyipä joku, että onko meillä vielä kieltolaki voimassa? Elämä syrjäisissä maalaiskylissä oli monelle yksinkertaista elämää ilman ylläilyä, maasta suoraan eläen. Ja mikäpä siinä oli eläessä, eteläinen maa kun on todellinen runsauden lähde. Tuntui, kuin olisi liikkunut ajassa taaksepäin.

Patriotismia esiintyi jonkin verran, mutta ei meitä sen kummemmin herjattu tai haastettu, äimisteltiin vain. Ihmiset olivat lähes poikkeuksetta mukavia ja rentoja, auringossa paahdetun ruskeita. Suosittelemme kaikille avartavia reissuja itänaapuriin.

Olemisen kelluvat raamit -dokumentin esitys Pispalan kirjastossa 11.2.2016 klo 18. (n. 40min). www.achtubaseura.blogspot.com

Teksti: Sami Maalas
Kuvat: Sami Maalaksen arkisto

Sisko ja sen veli kirjailijavieraina

Esikoiskirjailijat Anni ja Pekka Kytömäki – pikkusisko ja isovelji – vierailivat Pispalan kirjastotalolla 28.10.15 Pispalan kirjastoyhdistyksen kutsumina.

Anni Kytömäen esikoisromaani *Kultarinta* ilmestyi vuonna 2014 ja oli muun muassa Finlandia-ehdokkaana. Sille on myönnetty useita palkintoja, mm. Tampereen kaupungin kirjallisuuspalkinto.

Pekka Kytömäen esikoisrunokokoelma *Ei talvikunnossapitoa* ilmestyi vuonna 2015. Erinomaisen vastaanoton saaneen kirjan kysyntä yllätti kustantajankin.

Älä noudata oppeja

Annin tie kirjailijaksi alkoi Ylöjärveltä lapsuudenkodista, jonka pihan laidalta alkava metsä veti häntä puoleensa.

– Siellä oli suuria kuusia ja sammalmättäitä sekä salaperäinen tunnelma, joka usein satujen metsissä vallitsee. Viisivuotiaana aloin kuljeskella metsässä itsenäisesti.

Toinen tärkeä paikka oli kesämökki Mouhijärvellä, jonka luonto sekä lähellä sijaitsevat kartanot innostivat Annia kehittämään ensimmäiset tarinat.

Ainoat kirjoittajakoulutuksensa hän sai yläasteella runoilija **Jaana Pajun** ohjauksessa kirjoittajakerhossa ja lukiossa luovaa kirjoittamista opettaneelta kirjailijalta Askolta Martinheimolta.

– Näiden opintojen tärkein oppi oli se, että ei kannata noudattaa mitään oppeja: on kirjoitettava siitä, mistä eniten haluaa, etsittävä oma tyyli ja noudatettava sitä.

Kultarinta Anni alkoi kirjoittaa vuonna 2005. Hän oli perehtynyt kansanperinteeseen ja halusi kirjoittaa oman versionsa myytistä, jossa kuvattiin tytön ja karhun rakastumista. Juonen laajetessa mukaan tuli yhteiskunnallisia teemoja.

– Kun perehdyin historiaan, tajusin, että rauhanaate ja luonnonsuojelu puhuttivat ihmisiä jo 100 vuotta sitten.

Hän työsti käsikirjoitustaan seitsemän vuotta, ennen kuin antoi sen luettavaksi ensin äidilleen ja sitten Pekalle. Gummeruksen kustannuspäätös syntyi alle viikossa.

Ytimekästä tekstiä

Pekka työskentelee kääntäjänä asiateksien parissa. Runoja hän alkoi kirjoittaa 37 vuoden herässä iässä.

Kustantaja **Erkki Kiviniemen** kannustamana Pekka toimitti runokäsikirjoituksensa Sanasatoon, ja kirja ilmestyi syyskuussa 2015.

Pekan runot ovat saaneet hyvää palautetta nasevuudestaan ja huumoristaan. Suuri osa niistä on haikuja, mutta mukana on pari pidempääkin ryöpsähdystä.

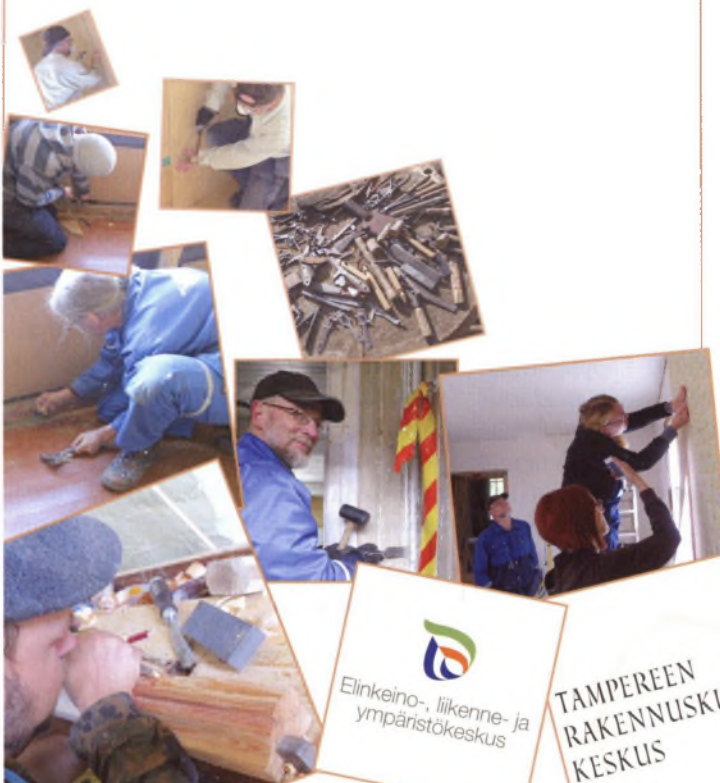
– Ytimekkäät jutut sopivat hektisen elämän sekaan, niitä ehtii kirjoittaa koska tahansa, Pekka sanoo.

Annilla on tekeillä uusi, 1800-luvulle ja nykyaikaan sijoittuva romaani. Pekka kirjoittaa uusia runoja ja esiintyy.

Teksti: Kiti Saarinen

**PIRKANMAAN RESTAUROINTIALAN
TYÖLLISTÄMISHANKE PIRRE**
edistää korjausrakentamisen
alan työllistymistä Pirkanmaalla

Tällä hetkellä avoinna olevat palkkatukipaikat:

- Restauroidija
- Varaosapankin hoitaja
- Detaljien toteuttaja
- Tapahtumien järjestäjä
- Osajafoorumien ylläpitäjä

Osuuskunnan perustaminen käynnissä

Tule käymään säilyttävän korjaamisen oppimisympäristössä
Rakennuskulttuurikeskus Piirussa
Uittajankatu 10, 33250 Tampere
Avoinna arkisin 9-14, muulloin sopimuksen mukaan

Muista myös
Piirun pikkumarkkinat 2015
16.12.2015 klo 16:00 - 19:00
Tarjolla tietoa Pirrestä ja uudesta osuuskunnasta.
Myynnissä käsin tehtyjä uniikkeja tuotteita sekä
nuotiopannukahvia, glögiä, makkaraa ja pipareita

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**TAMPEREEN
RAKENNUSKULTTUURIN
KESKUS**

info@piiru.fi
www.piiru.fi
www.osajafoorumi.fi
www.piiru.fi/varaosapankki

Jouluvalmisteluihin!

Tervetuloa ostoksille! Käytä hyväksesi oheinen alennuskupongi!

Hyvää jouluodotusta! t. K-market Tahmelan väki

Meiltä voit tilata tuttuun tapaan, tuoresuolattun kinkun jouluksi

Tällä kupongilla K-market Tahmelasta

KUPONKI VOIMASSA 13.12.2015

Joulua odotellessa!

Tällä kupongilla alennus
kerta-ostoksesta!

-10%

1 kupongi / talous

MARKET
TAHMELA

(Alennus ei koske tupakkaa, alkoholituotteita, nikotiinikorvaustuotteita, äidinmaidonkorvikkeita, pullopantteja eikä K-Plussa-kortti ja Pirkka-tarjouksia.)

MARKET

TAHMELA
Tahmelan viertotie 2
puh. (03) 223 5241
ma-la 9-21, su 11-21

KAUPPIAS HOITAA HOMMAN

Ylöjärven
Hiuskulma

Aukioloajat: Arkisin 10-17.00
Lauantaisin 10-14.00
ja sopimuksen mukaan

Kysy rohkeasti aikoja myös aukioloaikojen ulkopuolelta.

Esteetön pääsy

Nettijanvaraus

Ylöjärven Hiuskulma
Puh. 0504338228
www.ylojarvenhiuskulma.fi
Rauhalantie 4 B 112
33480 YLÖJÄRVI

PISPALAN PULTERI
RUOKAA JA JUOTAVAA
AITOA TUNNELMAA
OIKEUDET VUODESTA 1988

RUOKA-ANNOKSIA, ESIM.
LOHTA, SILAKKAPIHVIT, MAKSAA
KERMAKASTIKKEESSA,
LIHAPULLAT, VUOHENJUUSTOBROILERI,
HAMPURILAISANNOKSIA...

SUPERPIHVI MAUN MUKAAN
PIKKUANNOKSIA
TALON SALAATIT

JUOTAVAA

Avoinna
Ma-to 11-00
pe 11-02
la 12-02
su 12-00
Keittiö avoin
ma-pe 11-21
la 12-21
su 12-19

Pispalan valtatie 23
puh. 050-452 3465

Sinun valinnoillasi on merkitystä

Jokainen euro, jonka käytät pirkanmaalaisen yrityksen tuotteisiin ja palveluihin, auttaa paikallisia yrityksiä kasvamaan ja luomaan uusia työpaikkoja.

KOKO PERHEEN PARTURILIIKE

Hiusmuotoilija
Vuokko Viljanmaa

leikkaukset – permanentit – värjäykset
avoinna ma – pe 8:00 -16:00
puh: (03) 3444 555
Pispalan valtatie 83 Tampere

PARTURI
Team

Puh. 2221 333
Pyynikintori 3
(Heinätorin puolella)

KAMPAAMO
HÄME

Reija Jantunen
Pyynikintori 8, puh. 222 0140

AVOINNA: ark. 9-17
la 9-13
ke suljettu

Arvotaiteen myynti, osto,
vaihto ja ilmainen arviointi

p. 0400 731 262
www.artpispala.fi

Pispalan valtatie 13 A 1 (Pispalan taidetalo), 33250 Tampere

“Uudistetaan vanhaa ja valmistetaan uutta”

Oaatturi
Anne Äikäs

puh. 040 510 4197
Pyynikintie 25, ovi 8, Pyynikin Triko

**Pyynikintori 1
TAMPERE**

040 090 0061

ETSITKÖ TEKIJÄÄ?

Tekeviä käsiä, taitoa ja työteliäisyyttä.

Lähellä sinua, arkeen ja juhlaan.

Yritysten, yhteisöjen ja kotitalouksien tarpeisiin!

Pispalan Kivijalka osuuskunnan väki palveluksessasi

LÖYDÄ TEKIJÄ, pyydä tarjous!

PISPALAN
Kivijalka

pispalan.kivijalka@gmail.com

